

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

TERORISMUS V EVROPĚ PO ROCE 2001

Autor práce: Kateřina Kašparová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kateřina Kašparová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Pífbřam

Název bakalářské práce: Terorismus v Evropě po roce 2001

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Terrorism in Europe after 2001

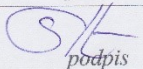
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

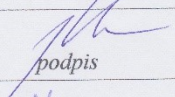
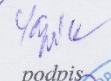

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2022

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit stav vnímání a informovanosti o terorismu u vybraných skupin obyvatelstva. Vedlejším cílem je zpracovat charakteristiku terorismu.

Student: Kateřina Kašparová, DiS.	26.11.2022 datum	Kašparová podpis
Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.	6.12.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	1.2.2023 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	1.2.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	14.2.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KAŠPAROVÁ, K. Terorismus v Evropě po roce 2001: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 87 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: terorismus, Evropa, typologie, metody, ideologie

Tato bakalářská práce se zabývá teorií terorismu, jeho typologií, ideologií, metodami, evropskými organizacemi a útoky v Evropě po roce 2001. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit stav vnímání a informovanosti o terorismu u vybraných skupin obyvatelstva. Vedlejším cílem je zpracovat charakteristiku terorismu.

ABSTRACT

KAŠPAROVÁ, K. Terrorism in Europe after 2001: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2023. 87 pp. Supervisor: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Key words: terrorism, Europe, typology, methods, ideology

This bachelor thesis deals with the theory of terrorism, its typology, ideology, methods European organizations and attacks in Europe after 2001. The main goal of the bachelor's thesis is to determine the state of perception and awareness of terrorism among selected groups of the population. The secondary goal is to elaborate the characteristic of terrorism.

Obsah

Úvod.....	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Obecné pojetí terorismu	13
3 Typologie terorismu	18
3.1 Ultralevicový terorismus	19
3.2 Ultrapravicový terorismus	19
3.3 Nacionalistický a etnický terorismus.....	20
3.4 Náboženský terorismus	21
3.5 Ekologický terorismus.....	21
3.6 Single-issue terorismus (monotematický).....	22
3.7 Další typologie terorismu	23
4 Ideologie terorismu	25
Menšinové a národnostní skupiny.....	25
Marxistické a krajně levicové skupiny.....	26
Anarchistické skupiny	26
Neonacistické a krajně pravicové skupiny	26
5 Metody terorismu	28
5.1 Klasické metody	28
5.2 Novodobé metody	29
5.2.1 Jaderný terorismus	29
5.2.2 Biologický terorismus	30
5.2.3 Chemický terorismus	31
5.2.4 Kybernetický terorismus	31
6 Teroristické organizace v Evropě.....	33
6.1 Irská republikánská armáda.....	33
6.2 Baskicko a svoboda	34
6.3 Rudé brigády	35

6.4	Frakce Rudé armády	36
7	Teroristické útoky v Evropě po roce 2001	37
7.1	Madrid 2004	37
7.2	Londýn 2005.....	38
7.3	Norsko 2011	38
7.4	Paříž 2015.....	39
7.5	Brusel 2016.....	39
8	Výzkumné šetření.....	41
8.1	Stanovené hypotézy	41
8.2	Dotazníkové šetření	41
8.3	Analýza a interpretace dat	43
8.4	Vyhodnocení hypotéz.....	73
	Závěr	77
	Seznam použitých zdrojů	79
	Seznam grafů.....	82
	Seznam příloh.....	83
	Přílohy	84

Úvod

Problematika terorismu je v dnešním světě velice aktuální. Po teroristickém útoku na newyorská dvojčata 11. září 2001 si svět uvědomil, jak může být terorismus nebezpečný. Prostřednictvím tohoto útoku se terorismus stal novým fenoménem, který slouží k vydírání, zastrašování a pozměňování kurzu vývoje jak politického, tak ekonomického. Vnímání tohoto fenoménu se však změnilo. Před tímto teroristickým útokem sice veřejnost věděla o teroristických činech a měla o nich určité představy, ale nebrala je tak vážně.

Z hlediska podstaty terorismu jej nelze předvídat, tudíž není možné jim zcela zabránit. Jednoduše řečeno, nikdy nevíte, kdy se terorista obloží výbušninami a odpálí se tam, kde se vyskytuje mnoho lidí. Tato místa nazýváme měkké cíle a můžeme do nich řadit například letiště, obchodní centra, stanice metra, nádraží nebo místa, kde se konají sportovní a kulturní akce. Jako zbraň teroristického útoku může posloužit i prosté auto, kterým pachatel najede do skupiny lidí.

Téma této bakalářské práce si autorka zvolila z důvodu aktuálnosti a také proto, že autorku problematika terorismu vždy zajímala. Terorismus se také stává více probíraným tématem, jelikož se stále objevují nové teroristické útoky. Dle názoru autorky se tento fakt v blízké době nezmění, jelikož samotní teroristé stále mají mnoho požadavků a jen tak se nezastaví. Jediné, co by se teoreticky do budoucna mohlo změnit, je forma páchání teroristických útoků.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce se zabývá teorií terorismu, jeho typologií, ideologií, metodami, evropskými organizacemi a útoky v Evropě po roce 2001. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit stav vnímání a informovanosti o terorismu u vybraných skupin obyvatelstva. Vedlejším cílem je zpracovat charakteristiku terorismu.

Samotná bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. První, teoretická část obsahuje celkem 6 kapitol. Začíná od druhé kapitoly s názvem obecné pojetí terorismu, která má za cíl obecně charakterizovat terorismus a popsat historii terorismu. Třetí kapitola s názvem typologie terorismu má za cíl vysvětlit typologii a popsat jednotlivé typy. Kapitola 4 nese název ideologie terorismu a má za cíl ji vysvětlit jednotlivé typy ideologií popsat. Kapitola 5 se jmenuje metody terorismu. Tato kapitola má za cíl popsat jak klasické, tak novodobé metody terorismu. Předposlední kapitola teoretické části se nazývá teroristické organizace v Evropě a má za cíl popsat některé organizace. Poslední kapitola se jmenuje teroristické útoky v Evropě po roce 2001. Zde autorka popíše některé z nich. Zároveň autorka k popsáním útokům vytvoří mapy, které budou znázorňovat místa výbuchů nebo střelb. Tyto mapy jsou k nalezení v přílohách.

Pro splnění vedlejšího cíle bakalářské práce autorka použije analýzu odborné literatury zabývající se terorismem. Metoda analýzy odborné literatury je kvalitativní metoda výzkumu, která se zaměřuje na sběr, vyhodnocení a interpretaci odborných publikací, jako jsou např. knihy. Tato metoda umožňuje identifikovat a zhodnotit stávající znalosti a teorie týkající se dané problematiky. K analýze odborné literatury autorka postupovala podle těchto kroků. Jako první použila sběr odborné literatury, kde autorka shromažďuje odborné publikace týkající se dané problematiky, přičemž může využít knihovny, databáze a další zdroje. Je důležité získat publikace z různých zdrojů a autorů, aby byla zajištěna objektivita. Dalším krokem je vyhodnocení odborné literatury, kde autorka přezkoumává odborné publikace a vyhodnocuje jejich relevantnost pro danou problematiku a jejich kvalitu. Pro účely bakalářské práce se zaměřuje na publikace, které se týkají tématu. Třetím krokem k analýze odborné literatury je shrnutí výsledků, kde autorka shromažďuje a shrnuje důležité body z každé publikace, které vytvářejí celkový obraz teoretické části bakalářské práce.

Praktická část se zabývá výzkumem. V rámci hlavního cíle bude autorka zjišťovat vnímání a informovanost u obyvatelstva pomocí dotazníkového šetření. Tato metoda

umožňuje získat kvantitativní data a může být použita k získání informací od respondentů. K dosažení hlavního cíle bude použita metoda sběru dat pomocí online strukturovaného dotazníku, který bude sestaven na internetové stránce Survio. Vzor dotazníku je obsažen v příloze č. 1. Dotazník se skládá ze 17 otázek, přičemž 7 otázek je uzavřených a 10 otevřených. Bude se tedy jednat o kvantitativní výzkum, jehož cílem je získat spoustu informací. Objektem výzkumného šetření je obyvatelstvo, které autorka rozdělí na skupiny a následně využije metodu komparace. Tato metoda umožňuje porovnání různých skupin nebo situací a může být použita k porovnání výsledků mezi různými skupinami. Autorka takto rozdělí obyvatelstvo na mladší a starší generaci, a vzdělanější a méně vzdělané obyvatelstvo. Na základě komparace autorka zanalyzuje výsledky, které následně zanesou do jednotlivých grafů.

2 Obecné pojetí terorismu

Radana Makariusová definuje terorismus takto: *Terorismus je úmyslné, politicky motivované použití násilí proti civilním cílům (i vojenským), jehož se dopustí nestátní (nebo utajovaní) aktéři zpravidla s cílem ovlivnit mínění veřejnosti.*“ Terorismus nebyl dosud jednoznačně definován. Soudobý vývoj ukazuje, že je extrémně obtížné dosáhnout obecného konsensu ohledně definice terorismu. Neschopnost mít společnou definici terorismu dělá z terorismu ještě větší hrozbu, než je nutné. Může se také jednat o záměrný přístup orgánů mezinárodního společenství, jelikož se snaží terorismus definovat různými způsoby.¹

Téměř všechny definice terorismu, které byly přijaty nebo se o nich jedná na mezinárodní nebo národní úrovni, mají standardní prvky. Lze mezi nimi udělat rozdíl na základě toho, zda tvoří součást objektivní stránky, nebo patří k stránce subjektivní.² Obecně lze říci, že objektivní stránkou terorismu je násilí proti určitým osobám, případně proti majetku. Definice některých souvisejících činů jsou zúženy na konkrétní činy, které jsou považovány za terorismus jen za předpokladu splnění subjektivních podmínek. Ostatní definice podobné zúžení nedělají, jelikož objektivní stránku nezpřesní, nebo jej uvádí s jasnější charakteristikou možných cílů útoku.

Nejběžnějším přístupem je poslední přístup, který dokáže upřesnit obecnou definici terorismu. Toto rozhodování je spíše lepší než jej omezovat na konkrétní soubor činů. První prvek objektivní stránky souvisí s použitím násilí. Druhý prvek je v kontextu s povahou bezprostředního cíle. V případě lidí je rozsah od veřejných osob až po všechny osoby. Někdy dochází k pokusům omezit zaměřování jen na civilisty.

Mezi subjektivní stránkou teroristických činů patří úmysl, zvláštní motivace případně i určitý záměr. Všechny definice se shodnou na tom, že teroristický čin je pouze úmyslným činem. Tudíž jej nelze spáchat z pouhé nedbalosti. Ačkoli se to malý počet autorů snaží zpochybnit, tento názor je obecně jednomyslný. Dalším prvkem je určitý

---

¹ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2013, str. 15-16.

² BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk), str. 33.

záměr, který již není v definici jednotně definován. Za rovnocenné možnosti se považuje zastrasování a donucení.³

Terorismus 21. století a mnoho různých forem násilí s ním spojených jsou nyní integrální součástí nynější bezpečnostní reality v Evropě a na dalších kontinentech. Globální povaha a metody tohoto terorismu mají kromě ztrát na životech a masivních zraněních i další důsledky, které způsobují šíření strachu a nejistoty v populaci mnoha zemí. Z širšího pohledu lze říci, že opatření proti terorismu jsou patrná i v ekonomické a finanční stránce. Odpovídající bezpečnostní opatření mají požadovat objektivní a souhrnný přístup k problému a konstruktivní podávání zpráv o bezpečnostní situaci a souvisejících hrozbách. Teroristické činy je třeba studovat a analyzovat v širším kontextu, včetně možných příčin a následků. Je třeba také zdůraznit, že do zajišťování bezpečnosti a předcházení násilí a terorismu se musí zapojit celá společnost.⁴

Pojmy teror a terorismus je třeba pořádně rozlišovat, jelikož je lidé velice často zaměňují. Teror provádějí aktéři s autoritou v daném okamžiku a situaci. Terorismus páchají aktéři, kteří v daném okamžiku a situaci bojují proti autoritě. Dalším rozdílem je, že terorismus páchají čistě nestátní aktéři s cílem oslabit společnost šířením strachu, kdežto terorismus je prováděn v obráceném pořadí. Tedy ze strany státu jak dovnitř, tak navenek. Z toho vyplývá, že teror je páchán vládnoucí skupinou, která může být jak legální nebo nelegální. Na slovo teror se můžeme dívat ze dvou různých pohledů. Teror v obecné rovině: ve smyslu destrukce, v abstraktním významu konání zla, útlaku a nepříjemného útlaku. Oběť teroru je zbavena jakéhokoli práva na nezávislou a tvořivou existenci. Na základě tohoto lze o teroru hovořit i v rámci sociálních skupin (rodina, práce, škola). Druhým pohledem je teror v rámci mezinárodních vztahů: týká se toho, jaký aktér koná zlo a jaké nástroje používá.⁵

Z hlediska historického rozvoje lze hovořit o třech etapách terorismu. První etapou je národní terorismus, který má vliv v rámci jedné země, aby prosadil změny ve vnitřní politice. Obvykle separatistický, unitární terorismus bojuje za oddělení území od většího státu a jej přeměnit na nový suverénní stát. Do této kategorie lze zařadit Irskou republikánskou armádu (IRA), ve Španělsku baskickou organizaci (ETA) nebo čečenský

---

³ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk), str. 34-35.

⁴ VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Praha: Grada, 2019, str. 11.

⁵ MAKARIUSOVÁ, Radana. *Globální terorismus a radikální hnutí*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, str. 14-15.

terorismus. Druhou etapou terorismu se stal terorismus mezinárodní. Jeho útoky překračují státní hranice a zaměřují se na cíle v jiném státě. Tento trend sledujeme již od počátku 70. let 20. století. Nestačí mu změnit vnitřní politiku zemí, na které útočí, ale nutí je změnit zahraniční politiku. Chce je přinutit, aby přestaly prosazovat své zájmy v určitých částech světa, nebo aby odtamtud změnilы svou politiku. Tato etapa byla poznamenána teroristickými útoky Palestinců, jejichž záměrem bylo přinutit Izrael stáhnout se z území, které okupoval po válce v roce 1967. Největší a nejzákeřnější z nich byl únos izraelských sportovců na olympijských hrách v Mnichově v roce 1972. Poslední etapa byla stanovena na 11. září 2001. Této etapě říkáme globální terorismus, jelikož sítě terorismu mají globální rozměr (byly pokryty všechny kontinenty). Oběťmi těchto útoků nebyli navíc jen Američané, ale také občané zemí z celého světa. Hlavním účelem tohoto útoku bylo potrestat Spojené státy tím, že je přinutili přehodnotit svůj postoj k islámskému světu, a zvláště k ropným monarchiím, což je záležitost globálního významu.⁶

Slovo teror pochází z latinského výrazu „terrere“, což v českém jazyce lze přeložit jako hrozný nebo strašný. Jak je z tohoto pojmu patrné, pojem terorismus zahrnuje metody a činnosti vyvolávající pocit strachu a hrůzy.⁷

V dávných dobách, zvláště ve starověku, se při nadvládě a dobývání praktikoval teror. Například politické vraždění císařů, bičování nebo kamenování. Četné konkrétní příklady teroru lze nalézt v Bibli a některých dalších pramenech. Příkladem je vyhlazení Kartága Římany nebo celého britského kmene Icenů či atentát na makedonského krále Filipa II. Jednou z nejslavnějších vražd v historii byl atentát na diktátora Gaia Julia Caesara. Kromě něj bylo zabito mnoho dalších římských císařů nebo jejich případných následovníků.⁸

Po Napoleonově porážce u Waterloo se teror a terorismus dále rozvíjely v nových podmínkách evropského uspořádání. Autentické i současné formy teroru a terorismu se vyskytovaly především v revolučních vlnách 19. a počátku 20. století. Během koloniální a občanské války a první světové války. Enormní technologický pokrok, zejména vývoj nových a účinnějších zbraní, umožnil vyvinout nové nebezpečnější a brutálnější formy

---

⁶ TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2017, str. 29-30.

⁷ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001, str. 10.

⁸ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 18-24.

teroru. Zároveň těmito zbraněmi lze proti terorismu bojovat. První projevy novodobého terorismu byly spojovány také s Ruskem, které jej podle Bakuninovy teorie začalo používat proti ruské vládě. Během první světové války byl teror používán na obou stranách války. Němci pod záminkou boje s francouzskými a belgickými partyzány zabíjeli civilisty, kteří byli loajální vůči partyzánům. Rakouští vojáci například prováděli hromadné popravy neozbrojených srbských žen. Po revoluci v roce 1917 a během občanské války, která skončila v roce 1920, měl v Rusku velký podíl terorismus. Terorismus zde byl považován za jedinou možnost. Byl použit jak proti nepřítelům revoluce, tak proti vlastnímu lidu.⁹

Teror a terorismus neunikly ani éře druhé světové války. Projevovala se zde kolosální brutalita okupační politiky a pokřivená nacistická rasistická politika. Dalším stěžejním momentem byla brutalizace vedení války. Ty se projevovaly především nedodržováním mezinárodních úmluv, humanitního práva nebo týráním vězňů. Jen v německých vězeních kvůli hladu, mučení, bití a vyčerpání zemřelo asi 3,3 milionu ruských vojáků. Němečtí spojenci se samotnými Němci používali tvrdý teror proti odporu například v Polsku, Francii nebo Řecku. Nejbrutálnější teror však provedli Němci na okupovaných sovětských územích. Japonská armáda během druhé světové války praktikovala teror proti civilistům a zajatcům.

Jelikož na celém světě po skončení války nezavládl mír, tak nemohl zaniknout teror ani terorismus. V národně osvobozeneckých, sociálních či ideologických bojích se vytvářel velmi příznivý základ pro rozvoj nových forem a metod státního i nestátního, ale i národního a mezinárodního terorismu. Rozvoj terorismu v tomto období ovlivnily i nadměrné nebezpečné krizové případy a války, do kterých byly přímo zapojeny hlavní mocnosti tehdejšího bipolárního světa - Spojené státy americké a Sovětský svaz.

Kolaps bipolárního uspořádání po konci studené války na konci 80. let 20. století byl významným milníkem. Z důvodu rozpadu Sovětského svazu byl vyvolán nacionalismus, separatismus a boj za realizaci lidských práv. Jak se globalizace prohlubovala, vytvářela si nové prostory pro vznik nebo šíření terorismu. Tento fenomén se rozšířil převážně do jižních oblastí bývalého Sovětského svazu, kde ožívaly dávné etnické či náboženské neshody. Terorismus podobného charakteru sehrál roli i při rozpadu bývalé Jugoslávie. Jedním z nejvýznamnějších teroristických činů tohoto období

---

⁹ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorizmus: globálna bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 24-29.

byl útok sekty Óm Šinrikjó na tokijské metro, kde použili vysoce jedovatou nervově paralyzující chemickou bojovou látku sarin. Dalšími známými teroristickými činy jsou například: útok na Světové obchodní centrum v New Yorku, útoky islámských teroristů na vlaky v Madridu nebo výbuchy v londýnském metru.¹⁰

---

¹⁰ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 30-36.

3 Typologie terorismu

Vysoká různost metod, cílů, prostředků, projevů a forem terorismu představuje potíže nejen při vytváření jednotné univerzální a obecně přijímané definice jevu, ale také při vytváření typologie terorismu. Terorismus je pro svou rozmanitost spojen s mnoha různými atributy, což vyžaduje jeho řádnou klasifikaci podle jednotlivých typů, což má značné epistemické i praktické důsledky. Správnou typologií se lze nejen dozvědět více o jednotlivých zdrojích terorismu a lépe rozpoznat jeho příčiny, ale také najít účinnější způsoby a prostředky, jak jeho projevy potlačit a co nejvíce eliminovat.¹¹

Z hlediska základní identifikace hrozeb a prevence je nutné určit motivy teroristů. V závislosti na motivaci je možné vyvinout typologii terorismu, která by zahrnovala i „apolitické formy“ terorismu.¹² Motivace se mohou s různou intenzitou překrývat.¹³

Pokud se zaměříme pouze na terorismus, který je motivován snahou o sociální změnu, lze typologii rozdělit do následujících kategorií:

- ultralevicový terorismus,
- ultrapravicový terorismus,
- nacionalistický, etnický a teritoriální terorismus,
- náboženský terorismus,
- ekologický terorismus,
- single-issue terorismus (monotematický).¹⁴

---

¹¹ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty: vedecká monografia*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 45-46

¹² MVCR: MVCR, 2009. Typologie terorismu [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

¹³ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 25.

¹⁴ SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránek stávají vlci*. V Brně: Mendelova univerzita, 2020, str. 34.

K těmto typologiím lze také zařadit další druhy terorismu: psychopatologický, establishmentu, okupační či válečný, realizovaný státem, sponzorovaný státem, anarchistický a vigilantistický.¹⁵

3.1 Ultralevicový terorismus

Tento typ terorismu je z ideové stránky relativně široký. Mainstream se však snaží realizovat myšlenky Karla Marxe a Vladimíra Iljiče Lenina. Je sloučen s hodnotami revoluce a úsilím svrhnout systém kapitalismu. Teroristé krajní levice tedy pracují na tržní ekonomice a demokracii, revoluci a budují nový a lepší sociální systém, aby ospravedlnili násilí. To byl nepochybně jeden z nejdůležitějších motivů terorismu ve 20. století, často mimo území ovládaná Sověty.

Vlna levicového terorismu se přehnala západní Evropou, Latinskou Amerikou a některými asijskými zeměmi. Můžeme sem zařadit i anarchistický terorismus, který se v Evropě objevoval od 40. let 19. století. Patrně za nejznámější levicovou organizaci lze považovat Weather Underground.¹⁶

Ultralevicový terorismus označuje tu část politického spektra, která se vyznačuje silným důrazem na rovnostářství. Tato vlastnost je často doplněna životaschopnými a robustními metodami podpory zájmu.¹⁷

3.2 Ultrapravicový terorismus

Tato typologie terorismu je velmi různorodá. Zahrnuje fašismus a neofašismus, nacismus a neonacismus, rasově podněcované ataky a fenomény (například „bílý terorismus“), xenofobii a antikomunismus. Ultrapravicový terorismus může díky ideologické heterogenitě vzejít z extremistů hájících zájmy společnosti a násilnických skupin před spořádanými občany proti cizopasníkům a parazitům.

Intenzita násilí těchto skupin však málokdy vede k organizovaným teroristickým útokům. Pokud k tomu dojde, lze obvykle hovořit o tzv. „domácím terorismu“, který se

---

¹⁵ SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality, str. 37.

¹⁶ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 33-37.

¹⁷ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, str. 67.

pravděpodobněji vyskytuje v rozčleněných společnostech s enormními komunitami imigrantů. Zde pak může dojít ke střetu hodnot. Příklad pravicového teroristy je Franz Fuchs, xenofobní Rakušan. V polovině 90. let odesílal a odpaloval poštovní bomby a vytvářel výbušné aparáty. Jedna z improvizovaných výbušnin explodovala v jazykové škole a druhá ve městě Oberwart. Ultrapravicový terorismus sice není jedním z nejznámějších typů terorismu, ale to neznamená, že jde o okrajový problém. Útoky proti etnickým menšinám nebo imigrantům nejsou ojedinělé ani ve střední Evropě.

Tento typ terorismu pravděpodobně zrychlí svůj vývoj kvůli nekontrolovaným tokům uprchlíků a rostoucímu napětí mezi evropskými společnostmi. Příkladem je neočekávaná situace v německém Mnichově, kde německý občan iránského původu zabil 9 lidí a jako oběti si vybral imigranty. Bylo mu 18 let. Tento terorista při útoku nadával cizincům a křičel, že je Němec a myslel si, že je součástí Árijců.

Pokud vzrostou rozpory v západních společnostech, nelze vyloučit vzestup pravicového, protimuslimského terorismu.¹⁸ Ultrapravicový terorismus má různé varianty: tradicionalistický antipluralitní nacionalistický konzervatismus, fašismus, nacismus a nový pravicový populismus.¹⁹

3.3 Nacionalistický a etnický terorismus

Nacionalistický terorismus je motivován bojem za rozhodování o vlastním osudu národa, což ho výstižně charakterizuje. Pro některé země má nacionalistický terorismus levicové konotace. Jedná se o Palestinu, Peru nebo Španělsko.

Tento druh terorismu je často ospravedlňován jako „národně osvobozenecský boj“ proti útlaku centrální vlády a vládě obecně. Většinou tedy nejde jen o prosazování decentralizace, ale o územní autonomii a nezávislost. To se v dřívějších dobách týkalo kolonií, které usilovaly o nezávislost na koloniálních mocnostech, ale také na oblasti s rozdílnou identitou v rámci určitých států. V Evropě můžeme většinou hovořit o Katalánsku, Baskicku nebo Severním Irsku.²⁰

---

¹⁸ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 27-29.

¹⁹ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, str. 132-133.

²⁰ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 29.

Etnický terorismus má vztah k primárnímu prosazování zájmů národa, který je subjektivně vnímán jako součást existující komunity, která postupně odsunuje jednotlivce nebo skupiny na okraj společnosti. Do etnického terorismu můžeme doplnit další ideologické faktory (znaky extrémní levice, krajní pravice nebo náboženství, případně jejich kombinace).²¹

3.4 Náboženský terorismus

Spojení mezi terorismem a náboženstvím není nic nového. První akty náboženského terorismu se staly před 2000 lety, jelikož se zde objevovali náboženští fanatici. Tyto fanatici lze nazývat i zealoty. Tento pojem je odvozen z označení pro sektu, které používalo židovské obyvatelstvo v kontextu boje proti hegemonii Římanů na půdě dnešní Izraele. Nejčastěji se zealot, který měl pod oděvem dýku sica, objevil v davu na trhu a přede všemi prořízl hrdlo okupantům (vedli proti nim vražednou kampaň). Tyto vraždy měly působit jako zprávy veřejnosti, tedy Římanům a židovskému obyvatelstvu.²²

V tomto terorismu se politické a náboženské motivy v různých stanoviscích prolínají. Politické a náboženské cíle není snadné oddělit a často se za nimi skrývají velmi chladné politické záměry. Vzhledem k častému výskytu zpráv v televizi a novinách není náboženský terorismus pouze současným fenoménem Blízkého východu. Tato typologie nesouvisí jen s islámem, ale například i s křesťanstvím. S nábožensky podněcenými činy jsme se setkali v USA, Japonsku, Irsku a mnoha dalších státech. V současnosti je ale motivem náboženského terorismu islám. Tento typ je největším nebezpečím dneška. Násilné činy byly vždy temnou stránkou náboženství a dnešní nejrůznější teroristické útoky jsou téměř vždy náboženské povahy.²³

3.5 Ekologický terorismus

Této typologii se také říká environmentální terorismus. Je speciální formou levicového terorismu, která se zaměřuje na ochranu životního prostředí. Environmentální

---

²¹ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, str. 206.

²² *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001, str. 206-207.

²³ NEKOLA, David. *Islám a terorismus*. V Pstruži: Lukáš Lhořan, 2017, str. 28.

terorismus vzkvétá z nedokonalosti kapitalismu a jeho regulace. Terčem se proto stávají těžařské společnosti, jejich zaměstnanci i technologie, které ničí životní prostředí.²⁴

Hlavním cílem je změnit společenské postoje k životnímu prostředí a zavést biosférickou rovnost mezi všemi druhy. Tato nová forma biosférického rovnostářství, prosazovaná radikálními ochránci životního prostředí a ochránci zvířat, by nejen zásadně změnila povahu společenských norem týkajících se životního prostředí planety a jejích živých organismů a nakonec by vedla k novým systémům vládnutí. Sociální vztahy jsou anarchické a protiinstitucionální povahy.²⁵

Teroristické činy pravidelně připomínají destruktivní ataky, které jsou specializované na destrukci vybavení, jako například nasypávání písku do palivových nádrží buldozerů, vypuštění vzduchu z pneumatik, žhářské ataky na domovy zaměstnanců nebo bombové útoky na rezidence těžařských společností. Zvláštním útokem je tzv. „tree spiking“, kdy nechávají kovové předměty zarůst do stromů, aby zranily lesníky.²⁶

3.6 Single-issue terorismus (monotematický)

V tomto typu terorismu jsou hájeny pouze účelové zájmy společnosti, skupiny, či jedince. Obvykle se jedná např. o terorismus proti potratům nebo homosexualitě. Terorismus proti potratům je opětovně prováděn náboženskými křesťanskými radikály.

Definice tohoto terorismu není úplně jednoduchá a jako podstatné pro jeho definici se jeví zejména dva prvky. Je to forma terorismu, která zdůrazňuje specifickou, dobře definovanou část politické ideologie nebo náboženství a jejíž vztah k této ideologii nebo náboženství je obecně menší. Jde tedy o skutečné a účelové důsledky, nikoli o realizaci ideologií nebo hodnot. Převládajícím impulsem je víra v morální úpadek nebo nedokonalost společnosti, do níž je chování umístěno a na jejím základě ospravedlňováno.²⁷

---

²⁴ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 38.

²⁵ Ecoterrorism: Environmental and Animal-Rights Militants in the United States [online]. [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <http://www.rexano.org/Documents/DHS-Eco-Terrorism-in-US-2008.pdf>

²⁶ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 38.

²⁷ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 44-46.

Tato kategorie zahrnuje extremistické a teroristické organizace, které používají kriminální prostředky ke změně určitého problému nebo způsobu, jakým je téma zpracováno, spíše než aby nahradily celé politické, sociální a ekonomické systémy. Například. Tyto skupiny bojují za práva zvířat, ochranu životního prostředí nebo protipotravné hnutí. V roce 2019 členské státy EU zmařily tři teroristické útoky, které by bylo možné považovat za terorismus s jedním tématem, dva v České republice a jeden ve Spojeném království. Terorismus s jediným tématem představuje omezené ohrožení veřejného pořádku a většina jeho projevů je nenásilná.²⁸

3.7 Další typologie terorismu

Psychopatologický terorismus nevychází z politického nebo náboženského mínění, ale z duchovních potřeb pacientů, kteří jsou teroristickým aktem uspokojováni. Přestože je tento problém studován po desetiletí a existuje mnoho teorií a přístupů, ale žádný z nich nefunguje jako obecný model, který dokáže vysvětlit extrémní násilí. Psychopatologické teroristy lze rozdělit do čtyř skupin na základě toho, co lze jedince uspokojit.²⁹

Okupační či válečný terorismus provádí vláda nebo agresor na vojensky obsazeném teritoriu z důvodu překonání vzpoury nebo odstranění vyzbrojeného hnutí odporu. Hlavním cílem je zastrašení populace okupované části státu nebo celého státu z důvodu získání určitých politických cílů.

Dalšími typologiemi terorismu jsou: terorismus realizovaný státem, terorismus sponzorovaný státem, terorismus establishmentu a vigilantistický terorismus. Terorismus realizovaný státem páchá trestné činy speciálními jednotkami jedné země na suverénním území jiné země z důvodu potlačení nebo zničení skupin, jednotlivců a jejich aktivit (například opozice v exilu) nebo skupin a jednotlivců režimu jiné země. Terorismus sponzorovaný státem své činy směřuje proti populaci jiných států například vládě nebo skupině. Své aktivity provádí prostřednictvím třetích aktérů. Terorismus establishmentu neboli režimu jsou činy, které jsou namířeny na uchování režimu proti politickým odpůrcům. Vigilantistický terorismus páchá své činy ultrapravicově orientovanými

---

²⁸ MVCR: Centrum proti hybridním hrozbám: TE-SAT 2020 [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/te-sat-2020.aspx>

²⁹ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, str. 44-46.

skupinami či jedinci a mají za cíl nastolovat právo a pořádek, který stát údajně není schopen zajistit.³⁰

---

³⁰ SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality, str. 37.

4 Ideologie terorismu

Teroristická ideologie má dvě funkce: psychologickou a strategickou. V psychologickém fungování existují různé situace, ať už osobní nebo sociální, nebo různé touhy a zájmy, které mohou vybízet k účasti nebo spolupráci na teroristických aktivitách. Strategická funkce je založena na motivaci, která má důvod přežití teroristických aktivit a teroristických organizací. Strategickou funkci můžeme také označovat jako funkci označovací, protože ideologie teroristických strategií se vzájemně zaměřují komplementárním způsobem. První styl specifikuje bezprostřední a konečné cíle, které jsou důvodem k vypracování plánu atentátu. Další styl pomáhá identifikovat jejich protivníky a nepřátele, a tak mohou vybrat přijatelné cíle nebo oběti. Poslední styl diktuje postupy, kterými mohou provádět atentáty.³¹ Podle těchto metod lze terorismus rozdělit do několika ideologických skupin od krajní pravice po krajní levice. Tyto skupiny jsou:

- Menšinové a národnostní skupiny,
- Marxistické a krajně levicové skupiny,
- Anarchistické skupiny,
- Neonacistické a krajně pravicové skupiny,
- Psychopatické neboli patologické skupiny,
- Skupiny s náboženskou motivací.³²

Níže jsou uvedené některé z nich.

Menšinové a národnostní skupiny

Menšinové skupiny bojují proti téměř celé společnosti. Jejich subvence závisí na etnických, náboženských či jazykových menšinách, protože jsou v konfliktu s téměř celou společností. Usilují především o oddělení a nezávislost na existujícím státě a chtějí vytvořit nový stát. Do této skupiny můžeme zařadit IRA v Irsku nebo ETA ve Španělsku.

³¹ CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia), str. 175-176.

³² BRZYBOHATÝ, Marian. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995, str. 17-18.

Marxistické a krajně levicové skupiny

Ideologie těchto skupin je formálně založena na myšlenkách Marxe a Engelse. Ve skutečnosti existují ale určité odchylky, velké či malé. Převážná část postupně rozvíjela svou ideologii příklonem k maoismu, trockismu, dalším alternativním proudům a jejím kombinacím. Tyto postoje však mají obecně jen málo společného s původní marxistickou doktrínou. Příklady takových teroristických skupin jsou: Rudé brigády v Itálii, Frakce Rudé armády v Německu nebo francouzská Přímá akce.³³

Anarchistické skupiny

Anarchistické skupiny nemají žádné konkrétní cíle. Zaměřují se na narušení stávajícího systému, proti kterému bojují. K dosažení svých cílů se uchylují k násilným prostředkům, včetně osobního zastrašování. V evropském regionu dominují anarchistické skupiny. Známa anarchistická organizace MIL působí ve Španělsku. Zakládající členové skupiny Baader-Meinhová byli rovněž z anarchistického hnutí. Anarchisté se formovali i v zemi, kde anarchismus vznikl – konkrétně v Rusku. Toto politické hnutí existuje i v České republice. Po bouřlivých začátcích na počátku 90. let 20. století se hnutí uklidnilo díky tlaku donucovacích státních institucí a politické opozice, které se klonily především ke krajní pravici. Nyní je její činnost zaměřena především na ekologii a má vazby na mnoho organizací.³⁴

Neonacistické a krajně pravicové skupiny

Pro mnoho skupin a jednotlivců, kteří páchají násilí ve jménu rasismu nebo krajně pravicové ideologie, může být pro politické organizace irelevantní. Za základní princip se však často považuje myšlenka, že některá shromáždění jsou nadřazena jiným. Tato myšlenka je dále spojována s vírou v přijetí násilí jako zákonné formy činnosti. Samozřejmě existují i jiné hodnoty podporované krajní pravici. Patří mezi ně autoritářství a potřeba silného národního vůdce. Zajisté nechybí ani nenávist ke komunismu a socialismu.³⁵

---

³³ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 116.

³⁴ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999, str. 21.

³⁵ *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001, str. 193.

V současnosti výrazně přibývá nebezpečných hrozeb těchto skupin. Toto téma je v Německu velmi aktuální kvůli útokům na cizince a imigranty. Tyto útoky byly motivovány rasovou nesnášenlivostí, o čemž svědčí ideologie nacismu, respektive neonacismu. Tato jednání můžeme zaregistrovat také i ve Francii, USA a České republice.³⁶ Příkladem je vražda německého politika Waltera Lübckeho z Křesťanskodemokratické unie, který byl velkým zastáncem přijímání uprchlíků (v červnu 2019).³⁷

Do této skupiny bychom jistě mohli zařadit i hnutí Skinheads. Tato hnutí, a další podobná malá uskupení, byla oddělena od ostatních společností. Jejich násilí, texty a předsudky cílí na imigranty, Židy, komunisty a homosexuály. V Evropě přitahují intenzivní pozornost veřejnosti kvůli rasistickému násilí. Příkladem je skupina z Velké Británie Combat 18. Číslo 1 a 8, protože v abecedě odpovídají písmenům „A“ a „H“, odkazují na Adolfa Hitlera.³⁸ Existuje několik frakcí, mezi nejznámější patří: Bohemia hammer skins, Blood and honour, White arian resistance a například Česká Plzeň.³⁹

---

³⁶ BRZYBOHATÝ, Marian. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995, str. 17.

³⁷ G.CZ. Pravicový extremismus v Německu. [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://g.cz/pravicovy-extremismus-v-nemecku-neonaciste-se-stehuji-do-vesnic-kde-buduji-komunitu-hrozi-to-i-u-nas/>

³⁸ *Světový terorismus*: encyklopedie. Praha: Svojtka & Co., 2001, str. 195.

³⁹ Bc. Jan Barfus, DiS. (přednáška na VOŠ Plzeň. březen 2022).

5 Metody terorismu

Terorismus je známý svou velkou nebezpečností, brutalitou a bezohledností. Jejich výběr a použití závisí na snaze o co největší psychologický dopad. Násilí, které teroristé používají, není výsledkem okolností, ale je používáno tak, aby co nejvíce lidí pocítilo strach a nebezpečí. Čím větší je brutalita, rozsah a následky útoku, tím je pravděpodobnější, že přitáhne pozornost médií a vytvoří podmínky pro ovlivňování postojů veřejnosti v souladu s přáními a cíli teroristů. V tomto ohledu je na terorismus pohlíženo jako na extrémně ostrou podobu psychologické války, jejíž dopady jsou kvůli zájmu médií veliké. Činnost médií je jedním z rozhodujících faktorů účinnosti psychologických operací v oblasti terorismu. Metody terorismu rozdělujeme na klasické a novodobé.

5.1 Klasické metody

Klasické metody se nejčastěji projevují v podobě bombových útoků na civilisty a objekty, používání listových bomb, únosů, braní rukojmích a poprav nebo únosů letadel. Tyto metody se pochopitelně stále zdokonalují a teroristé neustále využívají nové technologické vymoženosti (únosy letadel v New Yorku), mobilní komunikaci (odpálené bomby pomocí mobilních telefonů v Madridu), dopravu (automobily s bombami na Bali nebo v Izraeli) nebo webové stránky (nahrávky poprav na internetu).

Do klasických metod lze dále zařadit např. ataky na galerie a jejich památky, pošramocení vozidel (cukr v palivových nádržích, písek v mechanismech kol vlaků), šíření chaosu, stvoření chaosu s následkem zranění (aniž by použili zbraň) nebo udupání lidí. Specifickými metodami jsou: útoky na lidi, co nosí kožichy, útoky na laboratoře, kde se provádí pokusy na zvířatech nebo ničení restauračních zařízení. Terorista však není pouze organizovaná skupina, která má dlouhodobou strategii, ale také nevelká skupina či jednotlivec, který reaguje na specifickou situaci, zpravidla útok (např. vražda důležitých osob, únosy, bombardování veřejných budov).⁴⁰

---

⁴⁰ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty*: vedecká monografia. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 78-79.

5.2 Novodobé metody

Nové teroristické metody oproti těm klasickým nejsou tolik vidět a nevyvolávají takovou pozornost médií, tudíž je teroristé moc nevyužívají. Pro svou činnost teroristé využívají nejmodernější komunikační a informační technologie, zejména internet, pomocí kterého mohou regulovat svou činnost. Pomocí dark webu také najdou spoustu návodů na zhotovení bomb, časovačů, rozbušek nebo Molotovových koktejlů. Při teroristických útocích sehrály roli, alespoň v posledních letech, všechny typy médií, protože takovým zprávám věnují velkou pozornost. Zprostředkováním těchto akcí jsou požadavky či plány teroristů dokonce nějakým způsobem popularizovány.⁴¹

Novodobé teroristické metody někdy také označujeme jako superterorismus. Do těchto metod hlavně patří: jaderný terorismus, biologický terorismus (Islámský stát zkoušel biologické zbraně na věznicích v Iráku), chemický terorismus (útok sekty Óm Šinrikjó, kdy vypustili v japonské stanici metra nervový plyn sarin) a kybernetický terorismus (útoky na nemocnice).⁴²

5.2.1 Jaderný terorismus

Jaderný terorismus může mít dokonce ty nejničivější zbraně vůbec. Původ jaderných materiálů a pohyb jejich součástí jsou však pečlivě sledovány. Podléhají mnoha přísným omezením, a především s sebou nesou obrovské finanční náklady. Z těchto argumentů je zřejmé, že zneužití této zbraně ve sféře terorismu je nepravděpodobné.⁴³

Ničivý účinek jaderných zbraní je způsoben energií uvolněnou při jaderném výbuchu na základě jaderné reakce. V zásadě dělíme jaderné zbraně do dvou kategorií – štěpné jaderné zbraně a termonukleární zbraně. Zkombinováním těchto zbraní je možné navrhovat jaderné zbraně se zvláštními vlastnostmi. Ničivé účinky jaderných zbraní rozdělujeme na okamžité a následné účinky. Okamžité účinky jsou: tlaková vlna, tepelné a světelné záření a pronikavé záření. Radioaktivní zamoření terénu spolu s požáry jsou následné účinky. Ničivá síla jaderné zbraně se měří v tzv. tritolových ekvivalentech, což

---

⁴¹ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty*: vedecká monografia. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 79-81.

⁴² IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorizmus: globálna bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 101-102.

⁴³ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty*: vedecká monografia. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 80.

je hmotnost klasické výbušniny trinitrotoluenu, která by při výbuchu způsobila stejnou ničivou sílu (tzv. ráže vyjadřovaná v kilotunách).⁴⁴

Do jaderných zbraní můžeme zařadit i tzv. špinavou bombu. K rozptýlení radioaktivního materiálu využívá nálož s běžnou náplní, jako je například trinitrotoluen. Mezi jeho účinky (kromě psychologického aspektu) patří kontaminace oblasti radioaktivním zářením, pro které je nejčastěji diskutovaným materiálem gama záření, které produkuje Kobalt 60, Cesium 137, Iridium 192 nebo alfa částice, které emitují Americium 241 a Plutonium 238. Dramatičtější efektem „špinavé bomby“ je vytvoření látky, která vytváří radioaktivní mrak, který distribuuje záření na velkou plochu. Zvláště vhodné jsou aerosoly. Dopad „špinavé bomby“ závisí do značné míry na druhu, načasování a síle záření a také na kvantitě použitého materiálu. Mezi další ovlivňující faktory patří hustota osídlení oblasti, povětrnostní podmínky (děšť, směr a intenzita větru) během výbuchu a po něm nebo použité stavební materiály v oblasti.⁴⁵

5.2.2 Biologický terorismus

Biologický terorismus je známý tím, že k útoku využívá různé viry, mikroby a nebezpečné choroby s cílem udeřit na civilní populaci.⁴⁶ Biologická zbraň je zbraňový systém, který zahrnuje vlastní nástroje biologického boje, nástroje, které jsou transportovány na cíl a převedení tohoto nástroje do aktivního stavu (např. letecké biologické bomby, bojové hlavice raket, rozprašovací zařízení).

Bojové biologické prostředky jsou živé organismy nebo z nich odvozený infekční a toxický materiál, který je určen k vyvolání nemoci nebo usmrcení osob, zvířat nebo rostlin. Účinky závisí na jejich schopnosti reprodukce u infikovaných lidí, zvířat nebo rostlin (kromě toxinů). Biologické bojové látky (infekční agens) lze rozdělit do šesti hlavních kategorií: bakterie, rickettsie, viry, houby, toxiny a geneticky modifikované organismy.⁴⁷

---

⁴⁴ *Terorismus a my: základy sebeobranu*. Praha: Computer Press, 2001, str. 43-45.

⁴⁵ CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY. Špinavá bomba, perspektivní zbraň terorismu [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/spinava-bomba-perspektivni-zbran-teroristu>

⁴⁶ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty*: vedecká monografia. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 80.

⁴⁷ *Terorismus a my: základy sebeobranu*. Praha: Computer Press, 2001, str. 37.

5.2.3 Chemický terorismus

Chemický terorismus využívá chemické jedovaté látky jako nástroje násilí-bojové otravné látky nebo chemické škodliviny. V případě teroristického použití chemických látek lze uvažovat o přímém použití toxických látek (jako v případě Japonska) nebo o teroristických útocích na objekty, kde se toxické látky nacházejí (výroba, skladování).

Pokud se toxická látka použije cíleně, lze jí aplikovat různými způsoby - znečištění potravin a nápojů nebo znečištění zdrojů vody. Pokud má pachatel technické vybavení, může použít i generátor dýmu nebo aerosolu. U silně se odpařujících látek stačí posypat určená místa, například sarin v tokijském metru. Při teroristických útocích na jednotlivce mohou být také použita různá injekční zařízení. Lze si také představit použití řízených i neřízených střel plněných toxickými látkami.⁴⁸

Chemické látky jsou snadno sehnatelné a levné, sloučeniny se snadno mohou vyrábět a přenášet, obtížně se odhalují, a proto jsou dobrý prostředek pro teroristy.⁴⁹ Chemický terorismus využívá toxické látky k zabíjení nebo poškození zdraví postižených. Na výběr je asi 100 různých látek, které mohou teroristé využít. Existuje také možnost zneužití přibližně 1000 chemikálií, které se běžně používají v průmyslu. Otravné látky lze podle hlavního účinku rozdělit do šesti kategorií: nervově paralytické látky (např. sarin, látka VX), dusivé látky (např. fosgen, difosgen), obecně jedovaté látky (např. kyanovodík, chlorkyan) a zpuchýřující látky (např. yperit, lewisit).⁵⁰

5.2.4 Kybernetický terorismus

Hrozba, kterou představuje útok na počítačovou síť, je srovnatelná s dopadem zbraní hromadného ničení. Díky počítačovému terminálu je teoreticky možné zabránit automatickému rozvodu vody, elektřiny, plynu a ropy, nebo naopak otevřít hráz a zatopit přilehlá území. Chaos může snadno vzniknout také v letecké dopravě a plně

---

⁴⁸ PRYMULA, Roman. *Biologický a chemický terorismus: informace pro každého*. Praha: Grada, 2002, str. 145.

⁴⁹ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostní hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 101.

⁵⁰ *Terorismus a my: základy sebeobrany*. Praha: Computer Press, 2001, str. 32.

elektronických finančních transakcích. Zhroucení hrozí také vládním sdělovacím a informačním systémům.⁵¹

Velice aktuálním případem tohoto terorismu je například kybernetický útok Anonymous na ruské špionážní satelity. Dalšími útoky například jsou: útok na webové stránky Ministerstva vnitra a Policie České republiky nebo kybernetické útoky na české nemocnice.

---

⁵¹ IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty*: vedecká monografia. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020, str. 80.

6 Teroristické organizace v Evropě

V této kapitole autorka popíše evropské teroristické organizace, mezi které patří například Irská republikánská armáda, Baskicko a svoboda, Rudé brigády nebo Frakce rudé armády.

6.1 Irská republikánská armáda

Irská republikánská armáda je radikální irská organizace, která se vztahuje k nacionalismu. Byla vytvořena v roce 1919 z povstaleckých jednotek, které zbyly. V roce 1916 připravili Velikonoční povstání, aby osvobodili Irsko a samotné Iry od britské nadvlády a vyhlásili nezávislost. Irská republikánská armáda vedla občanskou válku v Irsku v letech 1923 až 1933. V této válce neuspěla, a proto od roku 1931 působí protizákonně. Do jejích aktivit patří bombové útoky, vraždy a vydírání. Intenzifikace aktivity Irské republikánské armády začala v roce 1968, kdy se objevily problémy s občanskými právy.

Novodobá éra Irské republikánské armády sahá až do roku 1969, kdy byla přestavěna a rozdělena na dva tábory – oficiální a dočasný. Oficiální tábor se pokusil zemi politicky znovu sjednotit a vytvořit socialistické Irsko. Druhý tábor dočasných vedl v Severním Irsku systematickou teroristickou kampaň, jejíž obětí a cílem byli britští vládní úředníci a vojenští politici. V roce 1974 dokonce zaútočili na Spojené království. V birminghamské hospodě zemřelo 19 lidí, tudíž anglická vláda reagovala tím, že vytvořila zákon o prevenci terorismu. Tímto zákonem byla skupina Irské republikánské armády zakázána.⁵²

Irská republikánská armáda prošla kolem roku 1975 velkými změnami s cílem snížit rizika. Přestože si zachovala některé vojenské rysy, uspořádala strukturu na tzv. buněčnou. Tato struktura nahrazovala jednotky, pluky a brigády malými skupinkami, které měly 3 až 10 členů. Tyto buňky pracovaly samostatně a členové nedělali klíčová rozhodnutí. Některé buňky také organizovaly atentáty. Pokud se jednotlivé buňky chtěly

---

⁵² IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globálna bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 127.

spojit, tak své kontakty prováděly například pomocí poštovních schránek, hesel nebo veřejných telefonů.⁵³

6.2 Baskicko a svoboda

Jedná se o jednu z nejstarších evropských teroristických skupin. Byla vytvořena v roce 1959 za účelem vytvořit samostatný stát Baskov, který se skládal z území, která v současnosti patří mezi provincie Španělska a Francie. Ideologie této skupiny spadá ke krajní levici politického spektra, i když pro vnější svět jde spíše o nacionalismus extrémního směru. První teroristický útok této skupiny začal v roce 1968, kdy policie zastřelila jeho vůdce při přestřelce. Skupina odpověděla vraždou šéfa policejního sboru. Od konce 60. let 20. století Baskicko a svoboda zabila více než 800 lidí. Zejména to byli nepřátelé, jako jsou politici, soudci, vládní úředníci a policie. Také způsobila mnoho obětí při svých bombových útocích. V roce 2003 Evropská unie a Spojené státy prohlásily Baskicko a svobodu za teroristickou skupinu.⁵⁴

Baskicko a svoboda má dva hlavní podpůrné orgány, které se dále rozdělují. Jedním z nich je politická strana Herri Batasuna, která se dále rozděluje na Egin, což jsou noviny a Banaka, která je obchodní společností. Druhý hlavní podpůrný orgán se nazývá Kas/Ekin. Jedná se o koordinátory lidových akcí. Ty se dále rozdělují na Ask, což je koordinátor společenských a lidových akcí, mládežnické sdružení Jarrai, odbory Lab a Sdružení pro amnestii, které představuje sdružení na obranu zatčených radikálních Basků.⁵⁵

Bombové útoky této skupiny vzbudily velkou pozornost. Cílem těchto útoků byla zejména zábavní centra. Cílem skupiny Baskicko a svoboda je předvést skupinu v médiích a narušit cestovní ruch v těchto zemích.⁵⁶

---

⁵³ CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia), str. 222-223.

⁵⁴ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 127-128.

⁵⁵ CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia), str. 227.

⁵⁶ BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999, str. 53.

6.3 Rudé brigády

Teroristická organizace Rudých brigád byla založena v roce 1969. Vznikla jako skupina studentského hnutí s marxisticko-leninskými myšlenkami. Zaměřovala se na vybudování revolučního státu prostřednictvím ozbrojených konfliktů. Dalším záměrem bylo vystoupení Itálie ze Severoatlantické aliance. Kvůli těmto záměrům se stala jednou z nejznámějších a nejobávanějších teroristických organizací. Účinkovali především v Itálii v 70. a 80. letech 20. století. Tato léta byla známá jako „Leading Years“, neboli „léta olova“, byla charakterizována rozsáhlými sociálními konflikty a teroristickými činy páchanými levicově a pravicově extremistickými hnutími.⁵⁷

Vznik Rudých brigád předcházela aktivace různých radikálně levicových skupin. Nejprve se Rudé brigády soustředily především na velké společnosti, jak národní, tak na nadnárodní. Zaměřovaly se na únosy nejvyšších představitelů společností a na sabotáže. Další krok směřoval k zakročení proti politikům a justici. Obětí první plánované vraždy byl soudce Francesco Coca (1976). V průběhu čtyř let (1976-1980) zabili členové Rudé brigády 63 lidí. Jejich největší událostí byl únos a atentát na italského premiéra a křesťanského demokrata Alda Mora (1978). Tento čin se několik týdnů odrážel v titulcích velkých evropských deníků, včetně československých médií. Kvůli brutalitě tohoto činu Rudé brigády ztratily část svých členů. Ti sice nesouhlasí s jejich přístupem, ale souhlasí s jejich cílem.⁵⁸

Dohromady Rudé brigády spáchaly přibližně 14 000 brutálních činů a doznaly odpovědnost za 86 vražd. Mnohdy jsou však členové zodpovědní i za činy, které s nimi nemají nic společného. Zejména byli obviňováni z účasti na atentátu v Petraně, kde oběťmi byli 3 policisté. Dalším činem, za který měli nést odpovědnost, bylo masivní bombardování na boloňském nádraží 2. srpna 1980, při kterém zahynulo 85 lidí. Ve skutečnosti to jsou krajně pravicové skupiny, které mají odpovědnost za tyto akce.⁵⁹

---

⁵⁷ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 128.

⁵⁸ BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, str. 51-52.

⁵⁹ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 129.

6.4 Frakce Rudé armády

Frakce Rudé armády byla teroristická organizace v západním Německu, která se přikláněla k levicovým myšlenkám. Aktivní byla v letech 1970 až 1993. V průběhu těchto let měla skupina na svědomí 34 úmrtí. Její členové se nazývali komunistickými městskými partyzány. Počáteční ideologie byla založena na anarchismu, ale postupně přešla k ultralevicovým teoriím, které zahrnovaly marxismus-leninismus.

První ozbrojené operace se soustředily na banky, aby frakce získala prostředky na zbraně a munici. Frakce Rudé armády také od roku 1972 provedla politické vraždy amerických vojenských cílů. Dalším cílem atentátů byla policie a hlavní sdělovací prostředky. V roce 1977 zinscenovala jednu z nejbrutálnějších událostí v historii - únos a vraždu prezidenta Sdružení kolínských průmyslníků a zabití policejního doprovodu. Další generace této skupiny změnila taktiku a své operace nasměřovala na objekty Severoatlantické aliance a příslušníky armády Spojených států amerických.⁶⁰

---

⁶⁰ IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globální bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing), str. 129-130.

7 Teroristické útoky v Evropě po roce 2001

V této kapitole autorka popíše teroristické útky v Evropě po roce 2001. Mezi ně patří například teroristické útoky v Madridu, Londýně, Norsku, Paříži nebo Bruselu.

7.1 Madrid 2004

Jedná se o první silný teroristický útok v Evropě, který mohl mít spojitost s válkou v Zálivu. Tento březnový teroristický útok byl zaměřen na železniční stanice a vlaky jedoucí do centra Madridu.⁶¹

Byl to zároveň třetí nejtragičtější teroristický útok, který se stal v novodobých dějinách v Evropě. Zároveň spousta lidí upozorňovala na zvláštní shodu čísel. Pro atentát na newyorská dvojčata se užívá zkratka 9/11. Zvláštní tedy je, že teroristický útok v Madridu spáchali přesně 911 dní po dvojčatech a Washingtonu.

Teroristé zaútočili během ranní špičky. Bomba explodovala ve čtyřech vlacích krátce po 7:30 - jeden na nádraží Atocha, další poblíž stanice Atocha a na madridských stanicích El Pozo a Santa Eugenia. Tři vlakové soupravy odjížděly z Alcalá de Henares, asi 30 kilometrů od Madridu východním směrem. Čtvrtý vlak odjížděl do Guadalajary. Ten ale také projížděl přes Alcalá de Henares. Vybuchlo celkem deset výbušnin zabalených v příručních zavazadlech. Bylo to asi deset kilogramů výbušnin, které teroristé odpálili pomocí mobilních telefonů. Policii se podařilo zneškodnit další tři bomby. Kolem poledne policie našla v Alcalá de Henares auto, ve kterém bylo 7 rozbušek a kazeta, na které byly nahrány verše z Koránu. Ve stejný den se k činům přihlásila Brigáda mučedníka Abú Háfize Masrího. Měli jednat jménem al-Káidy.⁶² Cílem tohoto teroristického útoku bylo mimo to zabít co nejvíce civilistů. Celkový počet obětí se vyšplhal na 191 a bylo ošetřeno asi 1500 zraněných.⁶³

K útoku došlo tři dny před španělskými volbami do parlamentu. Možná proto tehdejší lidovec Jose Maria Aznara a jeho strana okamžitě obvinili teroristickou

---

⁶¹ BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, str. 64.

⁶² ČT 24. Před 15 lety udeřili v Madridu teroristé [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2756501-pred-15-lety-uderili-v-madridu-teroriste-strujci-nejhorsiho-utoku-ve-spanelsku-dostali>

⁶³ CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY. Madridské atentáty a evropská bezpečnost [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/madridske-atentaty-evropska-bezpecnost>

organizaci Baskicko a svoboda. Pravicová vláda se bála, že přijde o voliče tím, že teroristický útok spojí s válkou v Iráku, které se účastnili španělsí vojáci. Navzdory úsilí lidovců zvítězila s velkým náskokem opozice s Jose Luise Zapaterou. Prvním krokem jeho vlády bylo stažení vojáků z Iráku.⁶⁴

7.2 Londýn 2005

V červenci 2005 zabila série bombových útoků v hlavním městě Británie 52 lidí. Tři ze čtyř mladých atentátníků zapojených do muslimských aktivit pocházeli z Pákistánu, avšak narodili se ve Spojeném království a měli britské občanství. Poslední atentátník byl jamajského původu.⁶⁵

K teroristickému činu došlo v ranní špičce. Teroristé společně dorazili z Lutonu na stanici King's Cross těsně před 8:30 místního času. Poté se rozešli ke svým cílům. Kolem 8:50 místního času pak v metru během asi 50 sekund vybuchly tři bomby. Jednalo se o části mezi Liverpool Street-Aldgate, King's Cross-Russell Square a Edgware Road. Poslední bomba vybuchla v typickém červeném autobusu číslo 30 na náměstí Tavistock. Kromě mrtvých si útok vyžádal přes 700 zraněných. K útokům se přiznaly skupiny, které jsou napojené na al-Káidu: Tajná skupina džihádu a Al-Káidy v Evropě a také Brigáda Abú Háfize Masrího.⁶⁶

7.3 Norsko 2011

Extremista příklánějící se k pravici Anders Behring Breivik se na svou akci připravoval delší dobu. 22. července 2011 v 15:30 explodovala bomba poblíž vládních úřadů. Byla schována v dodávce. Exploze usmrtila osm lidí. V té době už měl Anders Breivik zaměřeno na ostrov Utoja, kde byl letní tábor vládnoucí Norské strany práce. Přibližně dvě hodiny po výbuchu Breivik v přestrojení za policistu přijel na ostrově v doprovodu vedoucího tábora z důvodu kontroly zabezpečení tábora. Po vystoupení z lodi okamžitě začal zabíjet lidi. Zavraždil 67 mladých lidí, většina z nich byla v rozmezí 14 – 18 let. Breivika zadrželi příslušníci jednotky SWAT Delta. Na ostrov se však dostali až

---

⁶⁴ ČT 24. Před 15 lety udeřili v Madridu teroristé [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2756501-pred-15-lety-uderili-v-madridu-teroriste-strujci-nejhorsiho-utoku-ve-spanelsku-dostali>

⁶⁵ BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, str. 64.

⁶⁶ ČT 24. Deset let poté: Pro Londýn je hrozba teroru stále aktuální [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1561264-deset-let-pote-pro-londyn-je-hrozba-teroru-stale-aktualni>

po hodině, kdy už na ně vrah čekal, aby se mohl vzdát. Anders Breivik svými činy dosáhl svého cíle. 90 minut před útokem rozeslal přibližně 1000 emailů. Soudní líčení s Breivikem skončilo v srpnu 2012. Byl odsouzen na 21 let vězení.

7.4 Paříž 2015

Tento teroristický útok se stal 13. listopadu 2015 a byl jeden z nejbrutálnějších a nejrvavějších, který spáchali teroristé napojení na Islámský stát. Teroristé v čele se dvěma muži zrealizovali celkem deset útoků, při kterých zahynulo 130 lidí. Tito muži jsou Abdelhamid Abaaoud a Salah Abdeslam.⁶⁷

V 21:20 vybuchla první bomba u fotbalového stadionu Stade de France, kde se zrovna hrálo přátelské utkání mezi Francií a Německem. V 21:25 se začalo střílet na předzahrádce restaurace Le Petit Cambodge, která je umístěna na rohu ulic Bichat a Alibert. V 21:29 začala střelba v 11. pařížském obvodu, konkrétně v ulici Rue de Charonne, kde bylo zabito 19 civilistů. O minutu později u fotbalového stadionu explodovala druhá výbušnina. V 21:38 se znovu začalo střílet v Rue de Charonne. V 21:43 se jeden z útočníků odpálil na bulváru Voltaire. O šest minut později v klubu Bataclan začala střelba, po které následovaly výbuchy. V 21:53 explodovala třetí nálož u fotbalového stadionu Stade de France. Přesně v deset hodin začala střelba v ulici Rue de la Fontaine-au-Roi. Tento útok si vyžádal nejméně pět obětí.⁶⁸

7.5 Brusel 2016

22. března 2016 na bruselském letišti Zaventem a stanici metra Maelbeek došlo k sebevražedným útokům, které si vyžádaly 35 obětí. K těmto útokům se přihlásil Islámský stát. Tohoto útoku se zúčastnili 4 atentátníci, z toho 2 byli belgického původu.⁶⁹

---

⁶⁷ BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, str. 65-68.

⁶⁸ ČT 24. Pět let od teroristických útoků v Paříži jsou islamisté stále hrozbou, naposledy zabíjeli ve Vídni [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3224836-pet-let-od-teroristickyx-utoku-v-parizi-jsou-islamiste-stale-hrozbou-naposledy>

⁶⁹ BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020, str. 65.

Po sebevražedných útocích belgická policie našla na letišti 3 sebevražedné pásy a pušku. Uvnitř metra byly nalezeny i aktivní bomby, které policejní pyrotechnici za kontrolovaných podmínek odpálili.⁷⁰

---

⁷⁰ IDNES.CZ. Sebevražedný útok na letišti v Bruselu má 10 obětí, dalších 20 zemřelo v metru [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/vybuch-na-letisti-brusel.A160322_082851_zahranicni_neh

8 Výzkumné šetření

Pro zpracování praktické části bakalářské práce se autorka rozhodla pro výzkumné šetření. V rámci hlavního cíle autorka zjišťuje vnímání a informovanost u obyvatelstva pomocí dotazníkového šetření. Tato metoda umožňuje získat kvantitativní data a je použita k získání informací od respondentů. K dosažení hlavního cíle je použita metoda sběru dat pomocí online strukturovaného dotazníku. Jedná se tedy o kvantitativní výzkum, jehož cílem je získat spoustu informací. Objektem výzkumného šetření je obyvatelstvo, které autorka rozdělila na skupiny a následně využila metodu komparace. Autorka rozdělí obyvatelstvo na mladší a starší generaci, a vzdělanější a méně vzdělané obyvatelstvo. Mladší generace jsou respondenti s věkovou kategorií 15 – 29 let. Vzdělanější respondenti jsou s vyšším odborným, bakalářským, magisterským a doktorským vzděláním.

8.1 Stanovené hypotézy

Na základě hlavního cíle si autorka stanovila hypotézy, které se potvrdí, nebo vyvrátí. Hypotézy jsou:

- Mladší generace má větší povědomí a je více informovaná o terorismu než starší generace
- Vzdělanější respondenti mají větší povědomí a informovanost o terorismu než respondenti s nižším vzděláním

8.2 Dotazníkové šetření

Dotazník byl vytvořen pomocí internetové stránky Survio. Sdílen byl pomocí facebookových skupin Dotazníky k vyplnění a Dotazníky k diplomkám...aneb potřebuji respondenty. Sběr dat probíhal po dobu dvou týdnů od 6. března 2023 do 19. března 2023. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 200 respondentů, přičemž dotazník dokončilo pouze 128 respondentů. Úspěšnost vyplnění je tedy 64 %. 1 vyplněný dotazník byl vyřazen.

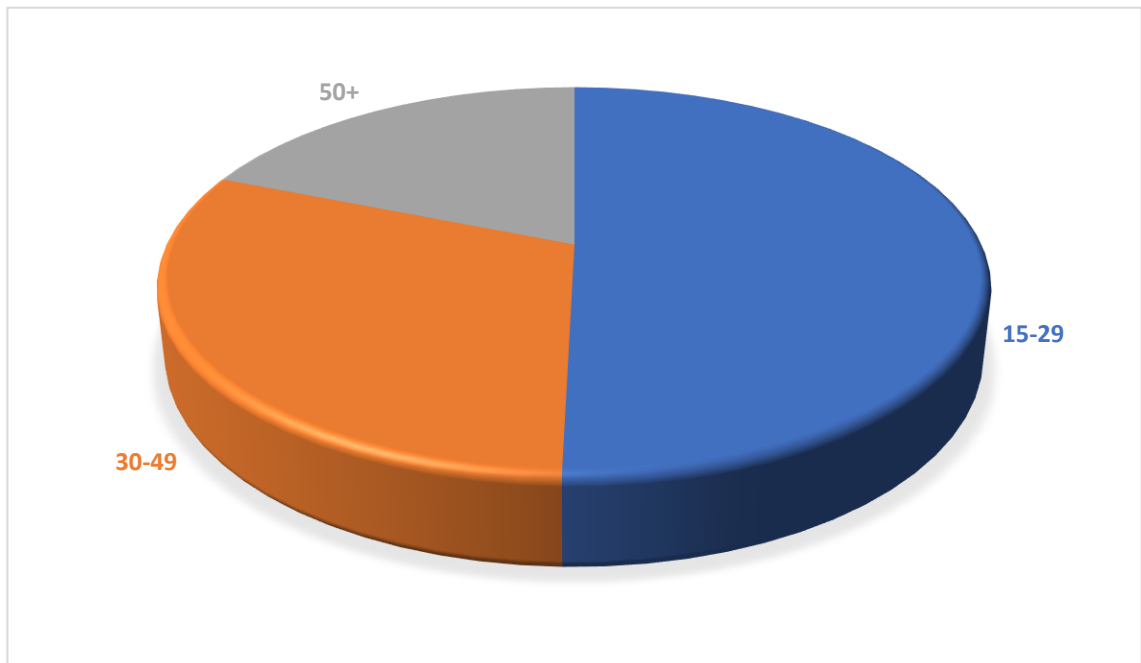
Dotazník obsahuje celkem 17 otázek. Je složen jak z otázek uzavřených, tak otevřených. Uzavřených otázek je 7 a otevřených 10. První tři otázky zjišťují osobní údaje respondentů (věk, pohlaví a nejvyšší dosažené vzdělání). Zbylé otázky se věnují problematice terorismu. Otázky č. 4 až 11 pojednávají o vnímání terorismu a jeho znalostech. Otázky č. 12 až 17 pojednávají o informovanosti o terorismu.

Výběr respondentů proběhl na základě stratifikovaného výběru. Stratifikovaný výběr je způsob výběru respondentů pro dotazníkové šetření, který spočívá v tom, že celou populaci, kterou chcete zkoumat, rozdělíte na určité skupiny nebo kategorie (tzv. strata) na základě určitých charakteristik, jako jsou věk, pohlaví, místo pobytu, vzdělání, příjmy apod. Poté z každého strata vyberete náhodně určitý počet respondentů. Cílem stratifikovaného výběru je zajistit, aby byl Váš vzorek reprezentativní pro celou populaci, kterou zkoumáte, a aby zahrnovala různé typy respondentů. Autorka rozdělila strata na pohlaví, věk a nejvyšší dosažené vzdělání.

8.3 Analýza a interpretace dat

Otázka č. 1 – Jaký je Váš věk?

Graf 1 – Věk respondentů⁷¹

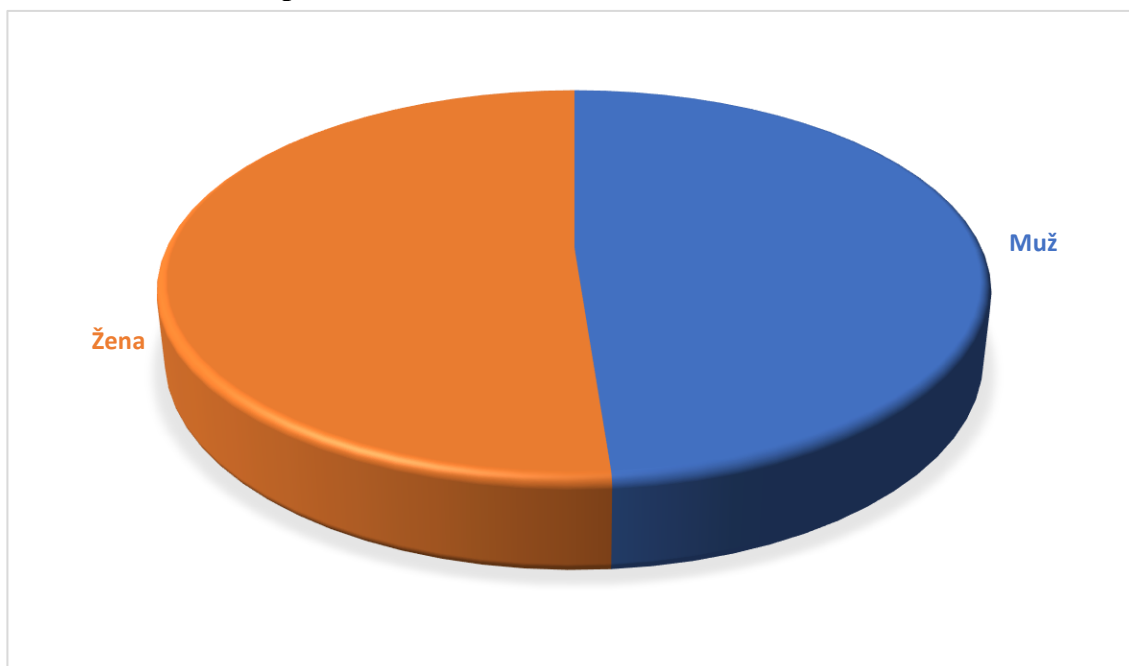
Tento graf znázorňuje podíl věkových kategorií, které se na dotazníkovém šetření podílely. Nejvíce respondentů, tedy 64 (50,4 %), je ve věkové kategorii 15 – 29 let. Ve věkové kategorii 30 – 49 let na dotazník odpovědělo 39 respondentů (30,7 %). 24 respondentů (18,9 %) je z věkové kategorie 50+.

---

⁷¹ Vlastní šetření

Otázka č. 2 – Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 2 – Pohlaví respondentů⁷²

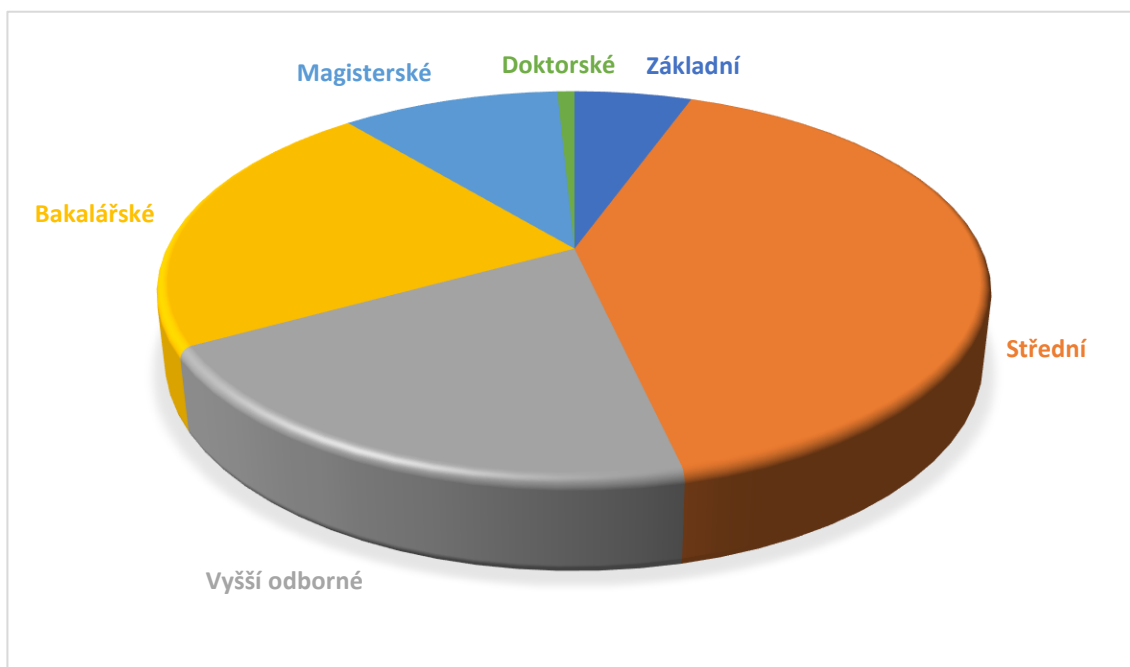
Druhý graf znázorňuje podíl pohlaví respondentů. Podíl u tohoto grafu je celkem vyrovnaný. Na dotazník odpovědělo 62 mužů (48,8 %) a 65 žen (51,2 %). Z 62 mužů je 27 z věkové kategorie 15 – 29, 17 z věkové kategorie 30 – 49 a 18 z věkové kategorie 50+. Z 65 žen je 37 z věkové kategorie 15 – 29, 22 z věkové kategorie 30 – 49 a 6 z věkové kategorie 50+.

---

⁷² Vlastní šetření

Otázka č. 3 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů⁷³

Třetí graf znázorňuje podíl nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů. Na dotazník odpovědělo 7 respondentů se základním vzděláním (5,5 %), 52 respondentů se středním vzděláním (40,9 %), 26 respondentů s vyšším odborným vzděláním (20,5 %), 28 respondentů s bakalářským vzděláním (22 %), 13 respondentů s magisterským vzděláním (10,2 %) a 1 respondent s doktorským vzděláním (0,8 %).

Z hlediska věku má základní vzdělání 5 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 a po jednom respondentovi z věkové kategorie 30 – 49 let a 50+. Střední vzdělání má 36 respondentů z věkové kategorie 15 – 29, 13 respondentů z 30 – 49 a 3 respondenti z věkové kategorie 50+. Vyšší odborné vzdělání mají 4 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 a po jedenácti respondentech z ostatních věkových kategorií. Bakalářské vzdělání má 14 respondentů z věkové kategorie 15 – 29, 10 respondentů z 30 – 49 a 4 respondenti z věkové kategorie 50+. Magisterské vzdělání má po pěti respondentech věková kategorie 15 – 29 a 50+. 3 respondenti jsou z věkové kategorie 30 – 49. Doktorské vzdělání má pouze 1 respondent, a to ve věkové kategorii 30 – 49.

Z hlediska pohlaví mají základní vzdělání 2 muži a 5 žen. Střední vzdělání má 23 mužů a 29 žen. Vyšší odborné vzdělání má 16 mužů a 10 žen. Bakalářské vzdělání má 13 mužů a 15 žen. Magisterské vzdělání má 7 mužů a 6 žen. Doktorské vzdělání má 1 muž.

⁷³ Vlastní šetření

Otázka č. 4 – Jaká je Vaše představa o tom, co je terorismus?

Tato otázka byla otevřená. Zde tedy respondenti mohli projevit svůj názor. Nejvíce respondentů, tedy 20 (12 mužů a 8 žen), si představuje terorismus jako určitou formu násilí. Tuto odpověď napsali 2 respondenti se středním vzděláním a 18 vzdělanějších respondentů. Věková kategorie 50+ tuto odpověď napsala 8x, kategorie 30 – 49 10x a kategorie 15 – 29 2x.

17 respondentů si představuje terorismus jako: „*užití násilí nebo hrozby násilím s cílem zastrašit protivníka a dosáhnout politických (případně politicko-náboženských) cílů*“. Tuto smysluplnou odpověď napsali 2 respondenti se středním vzděláním a 15 vzdělanějších respondentů. Takto odpovědělo 12 mužů a 5 žen. 8 respondentů je z věkové kategorie 30 – 49 let a 9 respondentů z 50+.

8 respondentů si představuje terorismus jako: „*násilí s cílem zastrašit*“. Takto odpověděly pouze ženy. 2 jsou z věkové kategorie 15 – 29 let, 5 z věkové kategorie 30 – 49 let a 1 z věkové kategorie 50+. Tuto odpověď zvolili 2 respondenti se základním vzděláním a 6 vzdělanějších respondentů.

Dále si respondenti představují terorismus takto: šikana, násilí, agresivní vyjádření vlastního názoru, zlí lidé, zlo, zabíjení, vraždy, útoky na širokou veřejnost a nevinné lidi, útok na bezbranné lidi, utlačování lidí, vyhrožování a násilí, teror, strach, skupina lidí, kteří jsou proti zákonům, proti lidská a společenská činnost, používání násilí a strachu k dosažení nějakého cíle, politicky motivovaná agrese, ohrožení života a nevinných lidí, nenávistný útok většinou na civilisty, násilné prosazování vlastních zájmů, mimořádná událost vytvořena jinou zemí, hromadný útok na lidi, atentáty, boj proti společnosti nebo určité skupině osob.

Někteří respondenti napsali i zajímavé odpovědi:

„Vychází ze slova terrere, nebo tak něco a mělo by to znamenat zastrašit to znamená, že terorismus je hrozba násilím, nebo násilí samotné za nějakým politickým nebo náboženským účelem“

„Uskupení lidí, jedinec či rozsáhlá síť lidí s cílem a zájmem škodit, napadat či vraždit nevinné lidi pro jejich vlastní vyšší cíle či poselství nebo náboženské důvody“

„Terorismus je cílený útok či útoky s cílem vyvolat povědomí či strach z politických nebo náboženských struktur“

„Šíření strachu za pomoci různých nástrojů, mnohdy s následky jako jsou ztráty na životech, zdraví a majetku“

„Proti určité společnosti zaměřená činnost, která má snahu vyvolat paniku a další negativní doprovodné jevy“

„Použití vynucovacích prostředků, které ohrožují životy převážně pak zbraní, výbušnin a podobných praktik k dosažení požadovaného cíle“

„Násilné protiprávní jednání, které směřuje zpravidla proti určité části společnosti a to například z rasových či náboženských důvodů“

„Násilné jednání použité proti skupině lidí zejména kvůli politickým či náboženským odlišnostem dané země. Jednání je zaměřené zejména na soft targets“

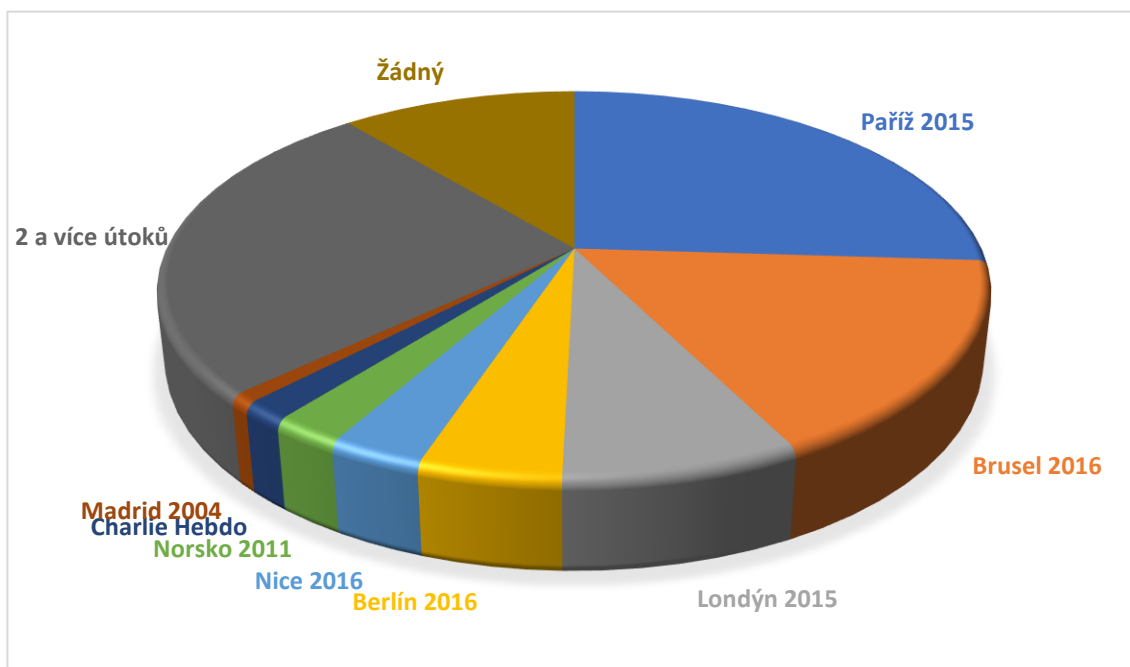
„Metoda brutálního násilného prosazování zájmů, při které je dominantním cílem šířit strach mezi širším spektrem lidí než jsou přímé oběti násilí“

„Agrese zaměřená vůči skupině lidí odlišného názoru, přesvědčení, národnosti“

Takto odpovědělo 8 mužů a 2 ženy. Tyto odpovědi zvolilo 9 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 respondent z věkové kategorie 30 – 49 let. Z hlediska vzdělání takto odpověděli 3 respondenti se středním vzděláním a 7 vzdělanějších respondentů.

Otázka č. 5 – Jaké teroristické útoky, které se staly v Evropě, si pamatujete nejvíce?

Graf 4 – Znalost teroristických útoků, které se staly v Evropě⁷⁴

Tato otázka byla opět otevřená. Tento graf znázorňuje podíl znalosti jednotlivých teroristických útoků, které se staly v Evropě. 33 respondentů (14 mužů a 19 žen) si nejvíce pamatuje teroristický útok v Paříži, který se stal v listopadu v roce 2015. Tuto událost si pamatuje 16 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 17 vzdělanějších respondentů. Z hlediska věku si tento teroristický útok pamatuje 20 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 3 z věkové kategorie 30 – 49 a 10 z věkové kategorie 50+.

Dále si respondenti nejvíce pamatují teroristický útok v Bruselu v roce 2016. Takto odpovědělo 21 respondentů (7 mužů a 14 žen). Tento teroristický útok si pamatují 4 respondenti se základním nebo středním vzděláním a 17 vzdělanějších respondentů. Z hlediska věku si tento útok pamatují 2 respondenti z věkové kategorie 15 – 29, 18 z věkové kategorie 30 – 49 a 1 respondent z věkové kategorie 50+.

Na teroristický útok v Londýně v roce 2005 si vzpomnělo 10 respondentů (8 mužů a 2 ženy). Tuto odpověď zvolil 1 respondent se středním vzděláním a 9 vzdělanějších respondentů. Z hlediska věku si na teroristický útok v Londýně vzpomnělo po pěti respondentech z věkových kategorií 30 – 49 let a 50+.

⁷⁴ Vlastní šetření

6 respondentů (2 muži a 4 ženy) si vzpomnělo na teroristický útok v Berlíně na vánoční trhy v roce 2016. Takto odpověděli 3 respondenti se středním vzděláním a 3 vzdělanější respondenti. Z hlediska věku si na tento teroristický útok vzpomnělo 5 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 z 30 – 49 let.

Na teroristický útok v Nice v roce 2016 si vzpomněli 4 respondenti. 2 muži se středním vzděláním a 2 ženy s vyšším odborným a magisterským vzděláním. Z hlediska věku si na tento útok vzpomněli 3 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 z věkové kategorie 30 – 49 let.

Na teroristický útok v Norsku v roce 2011 si vzpomněli 3 muži, všichni z věkové kategorie 50+. Takto odpověděl 1 respondent se středním vzděláním a 2 vzdělanější respondenti. Dále si 2 respondenti (muž a žena) vzpomněli na útok na redakci časopisu Charlie Hebdo v roce 2015. Tito respondenti mají střední a magisterské vzdělání patří do věkové kategorie 15 – 29 let a 30 – 49 let. 1 žena se středním vzděláním si vzpomněla na teroristický útok v Madridu v roce 2004. Tato respondentka spadá do věkové kategorie 15 – 29 let.

33 respondentů (23 mužů a 10 žen) si vzpomnělo na 2 a více teroristických útoků, které se staly v Evropě. 2 a více teroristických útoků napsalo 14 vzdělanějších respondentů a 19 respondentů se základním nebo středním vzděláním. Na více útoků si převážně vzpomněla mladší generace (22 respondentů). Nejvíce se zde opakovala Paříž 2015, Nice 2016, Brusel 2016 a Berlín 2016. Dále respondenti psali Norsko, terorismus v bývalé Jugoslávii, Charlie Hebdo, Olga Hepnarová, Madrid, útoky nožem v Hamburku, útok na gay klub v Bratislavě, útok panem Baldou, olympiáda Mnichov 1972 nebo Barcelona 2017.

1 muž (magisterské vzdělání, věková kategorie 50+) si vzpomněl dokonce na 13 teroristických útoků, kde napsal datum, místo a dokonce i počet obětí.

„Jen náhled od roku 2000:

26. října 2002 – Moskva – 169 obětí

6. února 2004 – Moskva – 41 obětí

11. března 2004 – Madrid – 191 obětí

24. srpna 2004 – Moskva – 89 obětí

1. září 2004 – Beslan – 334 obětí

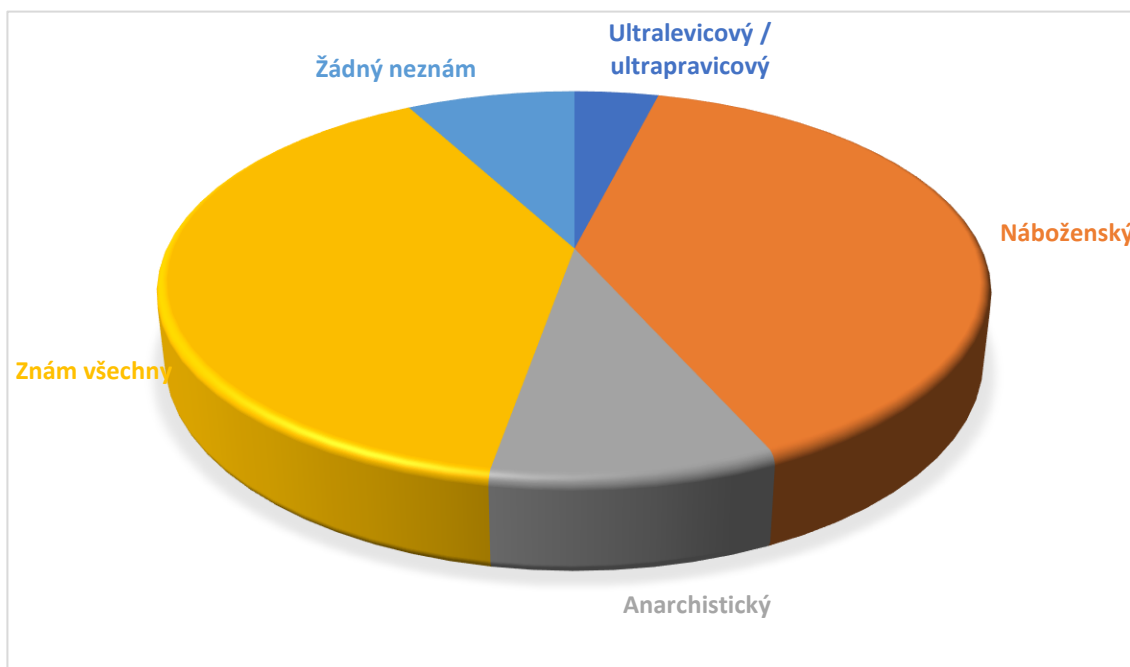
7. července – Londýn – 54 obětí

22. června 2011 – Oslo / Utöya – 77 obětí
13. listopadu 2015 – Paříž – 130 obětí
22. března 2016 – Zaventem / Brusel – 34 obětí
16. července 2016 – Nice – 86 obětí
19. prosince 2016 – Berlín – 12 obětí
22. května 2017 – Manchester – 22 obětí
17. srpna 2017 – Barcelona – 16 obětí“

Na teroristický útok, který se stal v Evropě, si nevzpomnělo 14 respondentů (2 muži a 12 žen). 10 respondentů je z věkové kategorie 15 – 29 let, 3 z věkové kategorie 30 – 49 let a 1 z věkové kategorie 50+.

Otázka č. 6 – Jaký druh terorismu znáte?

Graf 5 – Znalost druhů terorismu⁷⁵

Tento graf znázorňuje podíl znalosti druhů terorismu. Ultrapravicový nebo ultralevicový terorismus zná 5 respondentů (2 muži a 3 ženy), což je 3,9 % z celkového počtu respondentů. Náboženský terorismus zvolilo 50 respondentů (23 mužů a 27 žen), což je 39,4 % ze všech respondentů. Anarchistický terorismus zvolilo 12 respondentů (11 mužů a 1 žena), což je 9,4 % z celkového počtu respondentů. Všechny teroristické útoky zná 50 respondentů (23 mužů a 27 žen), což je 39,4 % všech respondentů. Žádný druh terorismu nezná 10 respondentů (3 muži a 7 žen), což je 7,9 % z celkového počtu respondentů.

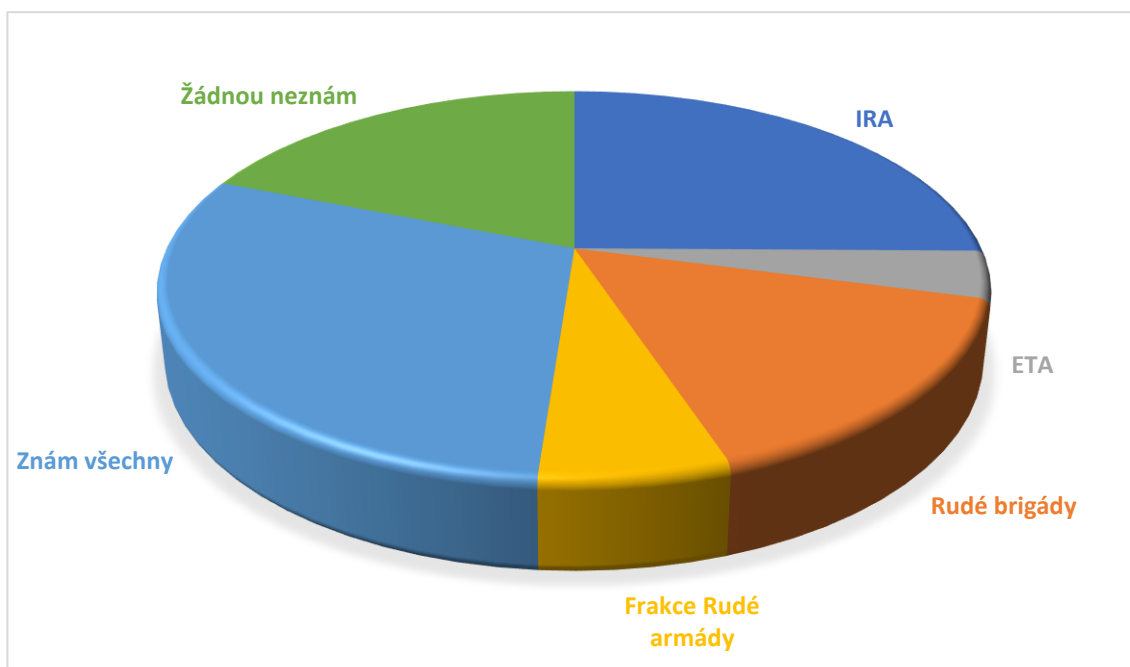
Z hlediska věku, ultrapravicový nebo ultralevicový terorismus zvolili 3 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 a 2 respondenti z věkové kategorie 30 – 49 let. Náboženský terorismus zvolilo 33 respondentů z věkové kategorie 15 – 29, 12 z věkové kategorie 30 – 49 a 5 respondentů z věkové kategorie 50+. Anarchistický terorismus znají 2 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 a 10 respondentů z věkové kategorie 50+. Všechny druhy terorismu zvolilo 19 respondentů z věkové kategorie 15 – 29, 25 z věkové kategorie 30 – 49 let a 6 respondentů z věkové kategorie 50+. Žádný druh terorismu nezná 7 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 3 respondenti z věkové kategorie 50+.

⁷⁵ Vlastní šetření

Z hlediska vzdělání si ultralevicový nebo ultrapravicový terorismus pamatují 4 respondenti se středním vzděláním a 1 vzdělanější respondent. Náboženský terorismus zvolilo 27 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 23 vzdělanějších respondentů. Anarchistický terorismus znají 2 respondenti se základním nebo středním vzděláním a 9 vzdělanějších respondentů. Všechny druhy terorismu zná 20 respondentů se středním vzděláním a 30 vzdělanějších respondentů. Žádný druh terorismu nezná 6 respondentů se středním vzděláním a 4 vzdělanější respondenti.

Otázka č. 7 – Jakou teroristickou organizace znáte?

Graf 6 – Znalost teroristických organizací⁷⁶

Tento graf znázorňuje podíl znalosti teroristických organizací. Irskou republikánskou armádu (IRA) zná 32 respondentů (19 mužů a 13 žen), což je 25,2 % z celkového počtu respondentů. Euskadi Ta Askatasuna neboli Baskicko a svoboda (ETA) zná 5 respondentů (2 muži a 3 ženy), což je 3,9 % z celkového počtu respondentů. Rudé brigády zvolilo 20 respondentů (16 mužů a 4 ženy), což je 15,7 % z celkového počtu respondentů. Frakce rudé armády zvolilo 8 respondentů (1 muž a 7 žen), což je 6,3 % z celkového počtu respondentů. Všechny uvedené teroristické organizace zná 38 respondentů (16 mužů a 22 žen), což je 29,9 % z celkového počtu respondentů. Žádnou teroristickou organizaci nezná 24 respondentů (8 mužů a 16 žen), což je 18,9 % z celkového počtu respondentů.

Z hlediska věku, Irskou republikánskou armádu zná 25 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 6 z 30 – 49 let a 1 respondent z věkové kategorie 50+. Euskadi Ta Askatasuna neboli Baskicko a svobodu znají po dvou respondentech respondenti z věkových kategorií 15 – 29 let a 30 – 49. 1 respondent je z věkové kategorie 50+. Rudé brigády znají 4 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 let, 5 z 30 – 49 let a 11 respondentů z věkové kategorie 50+. Frakce Rudé armády zvolilo 7 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 a 1 respondent z 50+. Všechny teroristické organizace zná 9 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 25 z věkové kategorie 30 – 49 let a 4 respondenti z věkové

⁷⁶ Vlastní šetření

kategorie 50+. Žádnou teroristickou organizaci nezná 17 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 1 z věkové kategorie 30 – 49 let a 6 respondentů z věkové kategorie 50+.

Z hlediska vzdělání, Irskou republikánskou armádu zná 22 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 10 vzdělanějších respondentů. Euskadi Ta Askatasuna neboli Baskicko a svobodu znají 3 respondenti se středním vzděláním a 2 vzdělanější respondenti. Rudé brigády znají 2 respondenti se středním vzděláním a 18 vzdělanějších respondentů. Frakce Rudé armády zná 5 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 3 vzdělanější respondenti. Všechny teroristické organizace zná 13 respondentů se středním vzděláním a 25 vzdělanějších respondentů. Žádnou teroristickou organizaci neznají 14 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 10 vzdělanějších respondentů.

Otázka č. 8 – Jaké jsou Vaše obavy v souvislosti s terorismem?

Tato otázka byla otevřená, zde mohli respondenti projevit svůj názor. 18 respondentů má velké obavy v souvislosti s terorismem (9 mužů a 9 žen). Takto odpovědělo 7 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 11 vzdělanějších respondentů. Mladší generace takto odpověděla 3x a starší generace 15x.

Žádné obavy v souvislosti s terorismem má 21 respondentů (11 mužů a 10 žen). Takto odpovědělo 14 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 7 vzdělanějších respondentů. Mladší generace takto odpověděla 12x a starší generace 9x.

11 respondentů (4 muži a 7 žen) má obavy v souvislosti s terorismem takové, že se objeví v České republice. Takto odpověděli pouze vzdělanější respondenti. 1 respondent je z věkové kategorie 15 – 29 let a 10 z věkové kategorie 30 – 49 let.

Dále má 7 mužů neutrální obavy v souvislosti s terorismem. Všichni jsou vzdělanější respondenti. 5 mužů je z věkové kategorie 30 – 49 let a 2 z věkové kategorie z 50+.

Respondenti odpovídali i takto: především obavy související s bezpečností, strach, může se stát kdykoliv cokoliv, nečekaný útok, v České republice je bezpečno, migrace a následné vyvražďování, smrt nevinných lidí, panika a strach, agrese zaměřená vůči mým blízkým/rodině, smrt nevinných lidí, ublížení na zdraví, ztráta blízkých, Rusko nebo pád letadla. Dále se zde objevily i zajímavé odpovědi např.:

„V ČR je malá pravděpodobnost teroristických útoků, nicméně na dovolené v zahraničí bych měl obavy a život a zdraví mě rodiny nebo přátel“

„Bojím se, že se budou šířit extremistické názory a lidé jim začnou podléhat, takže vznikne nějaká forma anarchie nebo revoluce či převratu“

„Terorismus byl, je a bude celosvětový problém, se kterým je potřeba neustále bojovat. Takže mé obavy jsou na místě“

„Vzrůst teroristických útoků vůči soft targets. Nemluvě o tom, že útoky jsou vůči nevinným lidem. Následně vznikne přetížení jednotek IZS a dále neschopnost řešit běžné výjezdy jednotek během této vytíženosti.“

„Žádné, necítím se v naší republice ohrožen terorismem. Ovšem vzhledem k vývoji situace v Evropě(imigranti, válka, zahraniční politika) je klidně možné, že tu nebude tak bezpečno jako doted.“

Otázka č. 9 – Jaké opatření by podle Vás měla společnost přijmout, aby snížila riziko teroristických útoků?

Tato otázka byla otevřená. 14 respondentů (9 mužů a 5 žen) navrhuje lepší zabezpečení na kulturních a sportovních akcích (kontroly) a kontroly ve městech, kde se vyskytuje hodně lidí. Tento nápad navrhují 3 respondenti se středním vzděláním a 11 vzdělanějších respondentů. Mladší generace takto odpověděla 4x a starší generace 10x.

16 respondentů (10 mužů a 6 žen) uvedlo, že by snížili riziko teroristických útoků zvýšením bezpečnostních kontrol. Takto odpovědělo 6 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 10 vzdělanějších respondentů. Mladší generace takto odpověděla 4x a starší generace 12x.

18 respondentů (5 mužů a 13 žen) by riziko terorismu snížilo zabráněním migrace. Takto odpověděli 2 respondenti se středním vzděláním a 16 vzdělanějších respondentů. Tuto odpověď zvolila pouze starší generace.

18 respondentů (6 mužů a 12 žen) nenavrholo žádné opatření ke snížení rizika teroristických útoků. Mladší generace takto odpověděla 13x a starší generace 5x.

Dále respondenti psali např.: větší zabezpečení, používat hlavu, více hlídat zbraně, omezení zbraní, snažit se, aby na Ukrajině došlo k uzavření bojů, být více všímavý k okolí, přestat tolerovat veškeré náboženské a politické fanatiky, zakázat islám, lepší informace občanů jak se zachovat v případě útoku, jednat s teroristickými organizacemi, vyšší opatření na letištích, více bezpečnostních prvků na budovách, lepší kontroly na hranicích, nebo více nechat pracovat protiteroristické státní aparáty. Dále se zde objevily i zajímavé odpovědi např.:

„Myslím si, že velká část tohoto chování začíná již na internetu v podobě různých komentářů a dalších příspěvků, proto by se dle mého názoru měla začít situace monitorovat a určitých způsobem korigovat, právě tam, i v tomto prostředí by se mělo užívat trestání, neboť právě tyto projevy podněcují a další osoby k takovému chování. Dále rovněž přísná kontrola a monitoring různých akcí, ta se však do jisté míry dle mě již děje.“

„Monitorovat činnost extremistických skupin prostřednictvím Policie ČR a Bezpečnostně informační služby, zasahovat před provedením útoku“

„Eliminovat agresivní a problematické skupiny, zamezit šíření antisemitských myšlenek“

„Je velmi těžké rozeznat teroristu od normálního člověka. Snad jen častější kontroly při létání l, hraniční kontroly a kontroly s cvičenými psy.“

„Čím víc necháme teror ovlivňovat naše politické a apolitické rozhodování, tím spíš teror dosáhne svého cíle. Nejlepší strategie podle mě je proti teroru samozřejmě bojovat, nicméně nenechat se jím ovlivňovat.“

„Prevence, včasná detekce přípravy teroristického činu, podpora bezpečnostních složek zaměřených proti terorismu“

„Zaznamenávám spíše jen náboženský terorismus, nevím, pokud by šlo něco víc udělat, doufám, že už by to bylo...je to asi dost komplexní problém – někteří lidé jsou odmala vychovávaní k nenávisti a touze zabít – asi přísnější podmínky vstupu migrantů do Evropy, příp. jejich kontrola (doklady, práce apod.)“

„Přijmou určitá opatření je ideální stav, který je extrémně náročný naplnit, jelikož množství druhů teroristických útoků je spousta. Ať už únosy letadel, rukojmích, aktivní střelec, chemické útoky, vjezdy do lidí apod. Nejprve zvýšit aktivitu rozvědky a kontrarozvědky nebo zpracovat více typových činností IZS.“

„Musíme se zaměřit na boje proti extremismu, organizovanému zločinu, včetně obchodu s drogami, zbraněmi a lidmi či boji proti korupci, ohrožení kritické infrastruktury státu, zneužívání nevládního neziskového sektoru k financování terorismu a dalším hrozbám.“

„Úprava green dealu na únosnou mez, jelikož řezat si pod sebou větev není nejchytřejší řešení problému vypouštěných emisí. Zvláště když to podstoupí jen Evropa a to tím, že zruší jeden z největších průmyslů, které ekonomicky drží státy EU. to reálně může vést k rozpadu Evropy zevnitř a mimo jiné i teroristickým útokům.“

„Nepouštět do Evropy imigranty bez řádného prověření a následně je i sledovat v adaptaci na evropské zvyky“

Otázka č. 10 – Jaký je Váš názor na to, zda jsou teroristické útoky v dnešní době větším nebezpečím než v minulosti?

Tato otázka byla otevřená. 21 respondentů (7 mužů a 14 žen) má názor takový, že teroristické útoky v dnešní době jsou větším nebezpečím než v minulosti. Tento názor má 14 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 7 vzdělanějších respondentů. Takto odpovídala mladší generace 14x a starší generace 7x.

13 respondentů (8 mužů a 5 žen) má názor takový, že: *„určitě, kvůli dostupnosti a velikosti zbraní.“* Tento názor mají pouze vzdělanější respondenti a starší generace.

11 respondentů (5 mužů a 6 žen) má názor takový, že: *„v dnešní době je teroristických útoků nejspíš více, než dřív.“* Takto odpovídali pouze vzdělanější respondenti. 1 respondent je z mladší generace a 10 respondentů ze starší generace.

13 respondentů (10 mužů a 3 ženy) má takový názor, že: *„Vývoj zbraní a možnosti určitě dělá potenciálně nebezpečnější než v minulosti. Stejně tak i obranyschopnost proti terorismu se vyvíjí.“* Tento názor mají 2 respondenti se středním vzděláním a 11 vzdělanějších respondentů. Takto odpovídala mladší generace 1x a starší generace 12x.

13 respondentů (5 mužů a 8 žen) má názor takový, že teroristické útoky v dnešní době nejsou větším nebezpečím, než v minulosti. Tento názor vyslovilo 9 respondentů se středním vzděláním a 4 vzdělanější respondenti. Takto odpověděla mladší generace 12x a starší generace 1x.

Svůj názor neprojevalo 9 respondentů (5 mužů a 4 ženy). 7 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 2 vzdělanější respondenti. Z hlediska věku, svůj názor neprojevalo 7 respondentů z mladší generace a 2 respondenti ze starší generace.

Dále respondenti odpovídali např. i takto: určitě se tato problematika více rozšiřuje, souhlasím, jsou větším nebezpečím, určitě, ale jsou více odhalitelné, narůstá negativita všeho druhu, možná z hlediska vznikajících technologií, nebezpečí je o něco větší kvůli globalizaci světa, rozhodně má stoupající charakter, více teroristických skupin, nebo: v dnešní době jsou zákeřné zbraně. Jsou zde i některé zajímavé odpovědi:

„Klasické útoky jsou cca stejně pravděpodobné, v letecké dopravě snad i méně, než v minulosti, ale je vyšší riziko kyberterorismu (napadení sítí státní správy, nemocnic, kritické infrastruktury)“

„Pokud to beru dlouhodobě, samozřejmě, že jsou větší. Z důvodu globalizace a lehkého přístupu má každá agrese možný daleko větší rozsah (ne pouze na jednom území, ale klidně po celém světě).“

„Je to vyvrcholení celkového vývoje států, Unie, NATA případně OSN a jejich angažování v zemích na Blízkém východě“

„S globalizací, tím jak je svět neustále v pohybu a cestování je jednoduché je pro teroristy jednodušší dostat se kamkoli na světě, takže ano“

„V poslední době se zvýšil počet atentátů, které jsou páčány prostřednictvím dodávkových nebo nákladních automobilů, s nimiž atentátníci najedou do lidí. Moderní technologie také zvyšují možnost teroristických činů.“

„Svoboda slova a inkluze v západní společnosti samozřejmě dovoluje lepšímu růstu extrémistických názorů“

Otázka č. 11 – Jak se domníváte, že by měla být společnost připravena na teroristické útoky (např. zavedení speciálních bezpečnostních opatření, posílení bezpečnostních sil)?

Tato otázka byla otevřená. 13 respondentů (5 mužů a 8 žen) odpovědělo, že by společnost neměla mít podstav ozbrojených složek a bezpečnostních sborů, jako má teď. Takto odpověděli pouze vzdělanější respondenti. Z hlediska věku takto odpověděl 1 respondent z věkové kategorie 15 – 29 let, 10 z věkové kategorie 30 – 49 let a 2 z věkové kategorie 50+.

19 respondentů (16 mužů a 3 žena) napsalo, že by zvýšili bezpečnost na více frekventovaných místech. Takto odpověděli 2 respondenti se středním vzděláním a 17 vzdělanějších respondentů. Z hlediska věku tento návrh napsali 2 respondenti z věkové kategorie 15 – 29 let, 14 z věkové kategorie 30 – 49 let a 3 respondenti z věkové kategorie 50+.

6 žen navrhlo kromě zvýšení bezpečnostních prvků a sil, naučit lidi, jak se správně chovat v případě teroristických útoků. 1 žena má střední vzdělání a 5 žen bakalářské vzdělání. Z hlediska věku takto odpověděla 1 žena z věkové kategorie 15 – 29 let a 5 žen z věkové kategorie 30 – 49 let.

8 respondentů (4 muži a 4 ženy) navrhlo posílení bezpečnostních sil. Takto odpovědělo 6 respondentů se středním vzděláním a 2 vzdělanější respondenti. Z hlediska věku tento návrh napsalo 7 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 a 1 respondent z věkové kategorie 30 – 49 let.

12 respondentů (4 muži a 8 žen) neví, jak by měla být společnost připravena na teroristické útoky. Takto odpovědělo 8 respondentů se středním vzděláním a 4 vzdělanější respondenti. Z hlediska věku takto odpovědělo 11 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 respondent z věkové kategorie 30 – 49 let.

Dále respondenti odpovídali např. takto: více sledování různých zájmových skupin, boj s terorismem nelze vyhrát, pouze minimalizovat riziko, protivzdušná obrana, vytipování extremistických jedinců a jejich kontrola, netolerovat fanatismus, více policie na veřejných akcích, dostatečně zajištěnou bezpečnost na letištích, nebo nikdy se připravit nemůže. Jsou zde i některé zajímavé odpovědi:

„Útočník si vybírá čas, místo, cíl a prostředky, samoučelné navýšení počtů třeba PČR riziko nesníží, maximálně může reagovat na už probíhající útok, ale většinou post factum pro případ "americké střelby" je efektivní řešení legálně ozbrojená společnost na americký, izraelský, švýcarský způsob“

„Spíše analytici, kteří se budou na případnou hrozbu upozornit a odhalit. Snaha o odhalení útoku než se stane.“

„Pochybuji, že by něco mělo vliv na teroristické útoky, bude to vést maximálně k oslabení svobody normálních občanů.“

„Možná zavedení více bezpečnostních opatření. Nejsem si jistá jaká je nynější situace, téma mi je poněkud vzdálené, i když se týká nás všech.“

„Určitě, ale nevím, jak je to proveditelné – podle čeho určit, kdy a kde se má posílit přítomnost bezp. sil – u velkých spol. akcí nebo tam kde se soustředí velké množství lidí. I když by to bylo pro jejich bezpečnost, někteří lidé by se možná necítili komfortně s ozbrojenci v ulicích.“

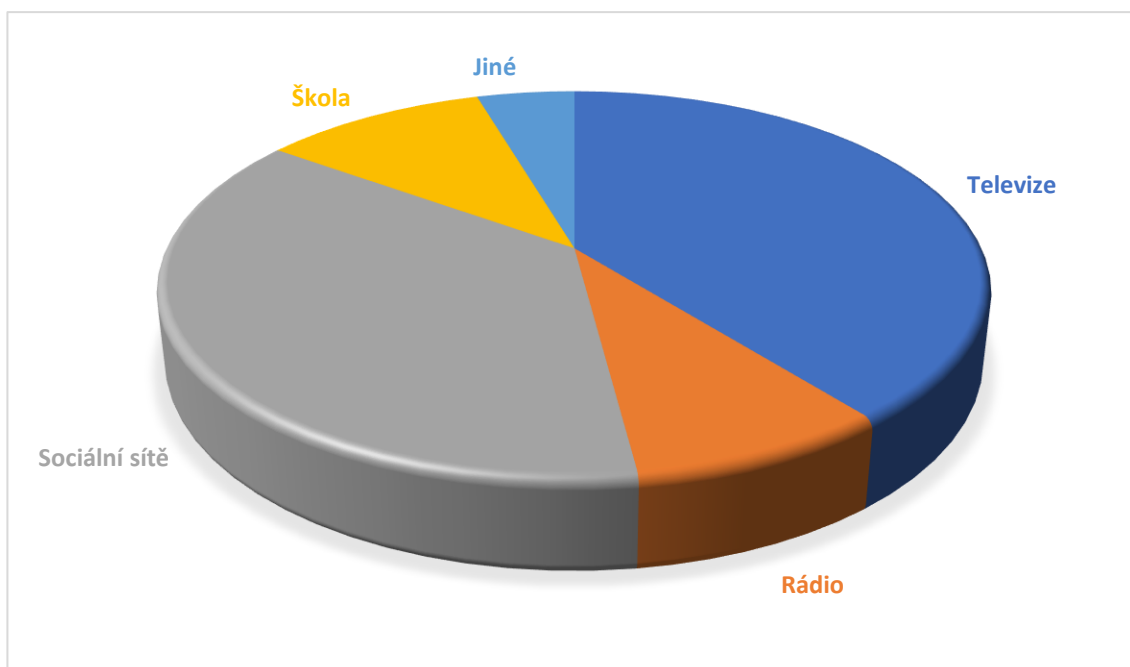
„Větší kontrola aktivity podezřelých osob i za cenu vyšších výdajů na bezpečnostní složky provádějící tuto činnost“

„Laickou společnost je třeba v tématu vzdělávat a společnost celkově by měla vyvíjet obranu tak aby byla co nejefektivnější což reálně může znamenat v dnešní době mít přehled nad kyberprostorem popřípadě rychlou reakci na vzniklý problém.“

„Bud'to určitou integrací obyvatel o chování při tomto útoku, zapojení majitelů zbrojních průkazů do určité zálohy, kterou následně upravit zákonem. Posílení stavů bezpečnostních sborů, ale i materiálně.“

Otázka č. 12 – Jaké jsou vaše zdroje informací o terorismu?

Graf 7 – Zdroj informací o terorismu⁷⁷

Tento graf znázorňuje podíl zdrojů informací o terorismu. U této otázky mohli respondenti zvolit více odpovědí. Televizi, jako zdroj informací o terorismu zvolilo 86 respondentů (36 mužů a 50 žen), což je 67,7 % z celkového počtu respondentů. Rádio zvolilo 19 žen, což je 15 % z celkového počtu respondentů. 81 respondentů (34 mužů a 47 žen) využívá jako zdroj informací sociální sítě. Jedná se tedy o 63,8 % z celkového počtu respondentů. Školu zvolilo 23 respondentů (8 mužů a 15 žen), což je 18,1 % z celkového počtu respondentů. 9 respondentů (8 mužů a 1 žena) zvolilo jiný zdroj. Tito respondenti zvolili jako zdroj internet, YouTube, tiskoviny (knihy, časopisy), zpravodajské portály, české (portál ČT, aktuálně, IDNES) i zahraniční (CNN, Times, Die Welt), světová média.

Z hlediska věku televizi zvolilo 35 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 30 z věkové kategorie 30 – 49 a 21 respondentů z věkové kategorie 50+. Rádio zvolilo 14 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 3 z věkové kategorie 30 – 49 a 2 respondenti z věkové kategorie 50+. Sociální sítě zvolilo 44 respondentů z věkové kategorie 15 – 29, 30 z věkové kategorie 30 – 49 a 7 respondentů z věkové kategorie 50+. Školu, jako zdroj informací o terorismu zvolilo 23 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let. Jiný zdroj

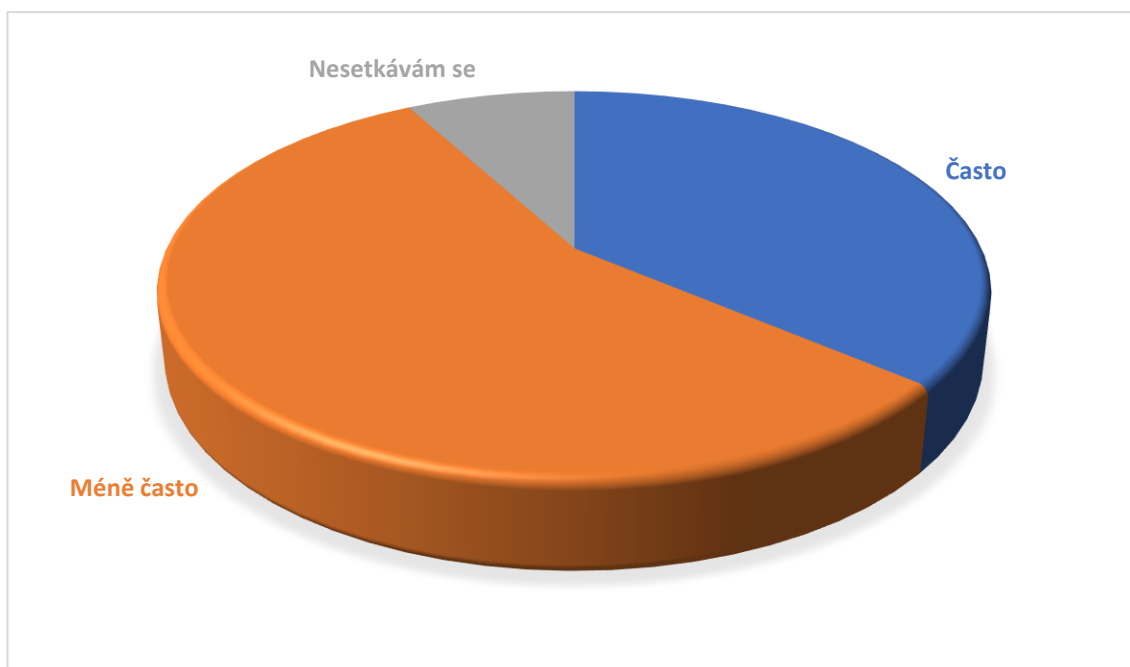
⁷⁷ Vlastní šetření

zvolilo 6 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 2 z věkové kategorie 30 – 49 let a 1 z věkové kategorie 50+.

Z hlediska vzdělání, televizi zvolilo 36 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 50 vzdělanějších respondentů. Rádio zvolilo 10 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 9 vzdělanějších respondentů. Sociální sítě zvolilo 37 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 44 vzdělanějších respondentů. Školu zvolilo 13 respondentů se středním vzděláním a 10 vzdělanějších respondentů. Jiný zdroj zvolilo 6 respondentů se středním vzděláním a 3 vzdělanější respondenti.

Otázka č. 13 – Jak často se setkáváte s informacemi o teroristických útocích?

Graf 8 – Četnost setkávání se s informacemi o teroristických útocích⁷⁸

Tento graf znázorňuje podíl setkávání se s informacemi o teroristických útocích. 46 respondentů (23 mužů a 23 žen) odpovědělo, že se často setkávají s informacemi o teroristických útocích. Jedná se o 36,2 % z celkového počtu respondentů. Méně často se s informacemi o teroristických útocích setkává 71 respondentů (35 mužů a 36 žen), což je 55,9 % z celkového počtu respondentů. 10 respondentů (4 muži a 6 žen) se nesetkává s informacemi o teroristických útocích. Jedná se o 7,9 % z celkového počtu respondentů.

Z hlediska věku se často s informacemi setkává 7 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 30 z věkové kategorie 30 – 49 let a 9 respondentů z věkové kategorie 50+. Méně často se s informací setkává 47 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 9 z věkové kategorie 30 – 49 let a 15 respondentů z věkové kategorie 50+. S informacemi se nesetkává 10 respondentů, všichni jsou z věkové kategorie 15 – 29 let.

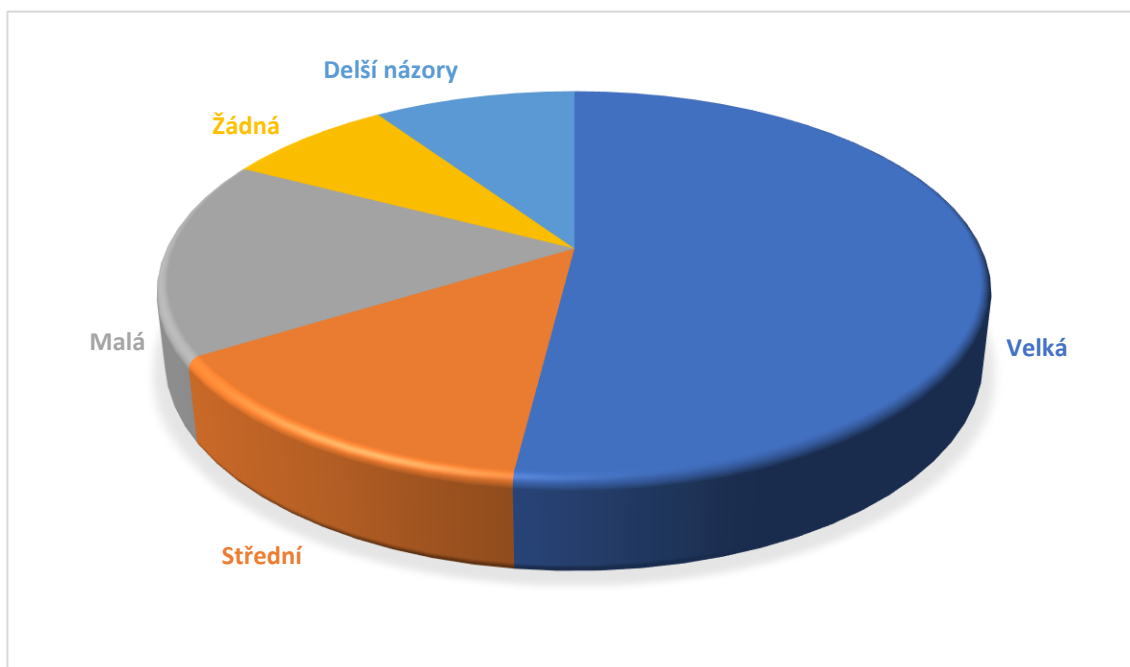
Z hlediska vzdělání se často setkává s informacemi 12 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 34 vzdělanějších respondentů. Méně často se s informacemi setkává 40 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 31 vzdělanějších respondentů. S informacemi se nesetkává 7 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 3 vzdělanější respondenti.

⁷⁸ Vlastní šetření

Otázka č. 14 – Jakou míru pozornosti věnujete zprávám o terorismu?

Graf 9 – Míra pozornosti věnovaná zprávám o terorismu⁷⁹

Tato otázka byla otevřená, tudíž zde respondenti mohli napsat svůj názor. Odpovídali zejména jedním slovem, a tak je možné tuto otázku vyhodnotit i grafem. Tento graf tedy znázorňuje podíl pozornosti, kterou respondenti věnují zprávám o terorismu.

Vysokou míru pozornosti informacím věnuje 66 respondentů (37 mužů a 29 žen). Střední míru pozornosti věnuje 18 respondentů (7 mužů a 11 žen). Malou míru pozornosti informacím o terorismu věnuje 21 respondentů (9 mužů a 12 žen). 10 respondentů (3 muži a 7 žen) nevěnuje zprávám o terorismu žádnou pozornost. 12 respondentů svůj názor vystihlo delší odpovědí (6 mužů a 6 žen).

Z hlediska věku, vysokou míru pozornosti věnuje 23 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 28 z věkové kategorie 30 – 49 let a 15 respondentů z věkové kategorie 50+. Střední míru pozornosti věnuje 12 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 4 z věkové kategorie 30 – 49 let a 2 respondenti z věkové kategorie 50+. Malou míru pozornosti informacím věnuje 16 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 1 z věkové kategorie 30 – 49 let a 4 respondenti z věkové kategorie 50+. Žádnou míru pozornosti věnuje 5 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 4 z věkové kategorie 30 – 49 let a 1 respondent z věkové kategorie 50+. Delší odpověď napsalo 8 respondentů

⁷⁹ Vlastní šetření

z věkové kategorie 15 – 29 let a po dvou respondentech z věkových kategorií 30 – 49 let a 50+.

Z hlediska vzdělání, vysokou míru pozornosti věnuje 23 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 43 vzdělanějších respondentů. Střední míru pozornosti věnuje 11 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 7 vzdělanějších respondentů. Malou míru pozornosti věnuje 13 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 8 vzdělanějších respondentů. Žádnou míru pozornosti věnuje 8 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 2 vzdělanější respondentů. Delší odpověď zvolili 4 respondenti se středním vzděláním a 8 vzdělanějších respondentů. Zde jsou delší odpovědi:

„Asi jako předpovědi počasí, tj útoky v zahraničí jen jako informaci, případně si přečtu analýzy, kdo a proč a jak“

„Zajímá mě to z pohledu ochrany obyvatelstva“

„Moc pozornosti tomu nevěnuji pokud se útok nestal v Evropě“

„Působí to na mě negativně, nikdy nevím, zda informace v médiích nejsou “přitažené za vlasy” a zveličovány. Ale obavy to ve mně samozřejmě vyvolává, hlavně v blízkosti bydliště, v blízkosti státu.“

„Samozřejmě záleží jak daleko od ČR a jak rozsáhlý byl, čím blíže něco člověku je, tím více pozornosti tomu věnuje“

„Raději bych o tom nevěděla, cíleně se o tuto problematiku nezajímám z důvodu už tolika negativních zpráv ze světa“

„Zajímám se o to kdo, kde a proč. Také jaké jsou následky a jaká byla přijata opatření. Víc ne“

„Jen když si přečtu nějakou informaci na internetu jinak tomu pozornost nevěnuji a nevyhledávám to“

„Pokud jde o konkrétní nastalou situaci, tak se snažím informace, které se ke mně dostanou vstřebávat, nijak zvlášť se ale o dané téma nezajímám“

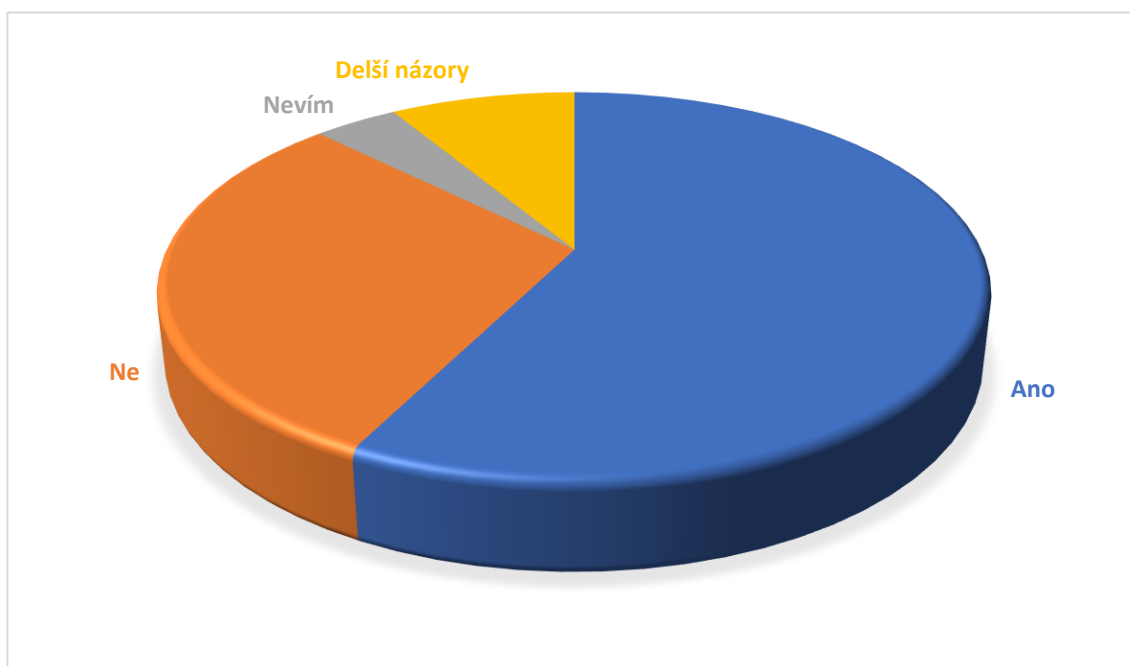
„Spíš nevěnuju, pokud to na mě někde na webu nevyskočí, nepídím se po tom“

„Velkou, protože se to týká vyspělé části EU“

„Musím přiznat, že asi ne tak velkou, jak bych měla. Informace o násilí mi nedělají často dobře na psychiku. Když už něco vidím nebo slyším samozřejmě mě to určitým způsobem zajímá.“

Otázka č. 15 – Máte pocit, že jste dobře informovaní o současných teroristických hrozbách?

Graf 10 – Podíl dobré informovanosti o současných teroristických hrozbách⁸⁰

Tato otázka byla otevřená. Respondenti zde uváděli zejména jednoslovné odpovědi, takže lze tuto otázku vyhodnotit i pomocí grafu. Tento graf tedy znázorňuje podíl, zda jsou respondenti dobře informovaní o současných teroristických hrozbách, či nikoliv.

73 respondentů (39 mužů a 34 žen) odpovědělo, že jsou dobře informovaní. Takto odpovědělo 22 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 32 z věkové kategorie 30 – 49 let a 19 respondentů z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 27 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 46 vzdělanějších respondentů.

38 respondentů (16 mužů a 22 žen) uvedlo, že dobře informovaní nejsou. Takto odpovědělo 27 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 6 z věkové kategorie 30 – 49 let a 5 respondentů z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 23 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 15 vzdělanějších respondentů.

5 respondentů (3 muži a 2 ženy) uvedlo, že neví, zda jsou dobře informovaní o současných teroristických hrozbách. Takto odpověděli pouze respondenti z věkové

⁸⁰ Vlastní šetření

kategorie 15 – 29 let. Z hlediska vzdělání takto odpověděli 4 respondenti se středním vzděláním a 1 vzdělanější respondent.

11 respondentů (4 muži a 7 žen) vyslovilo delší názor. Takto odpovědělo 10 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 respondent z věkové kategorie 30 – 49 let. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 5 respondentů se středním vzděláním a 6 vzdělanějších respondentů. Takto respondenti odpovídali:

„Prevence neuškodí, ale ne zbytečně plašit a strašit“

„Ne, kdybych se o toto téma aktivně nezajímal sám (a neměl zdroje), stát a média se tváří, že nic takového v dokonalé EU není“

„Myslím, že moc ne, protože nemám moc přístup k médiím, kde by to mohli říkat (jsem na intru a není tam televize, rádio)“

„Mohlo by to být určitě lepší“

„Nejsme, ale velké množství informací může hodně ovlivnit psychiku lidí“

„Až moc, media nafukují informace“

„Když tak nad tím přemýšlím, tak vždycky slyším jenom o tom, že se někde něco už odehrálo, takže z tohoto pohledu vůbec“

„Myslím, že bych mohla být více informována“

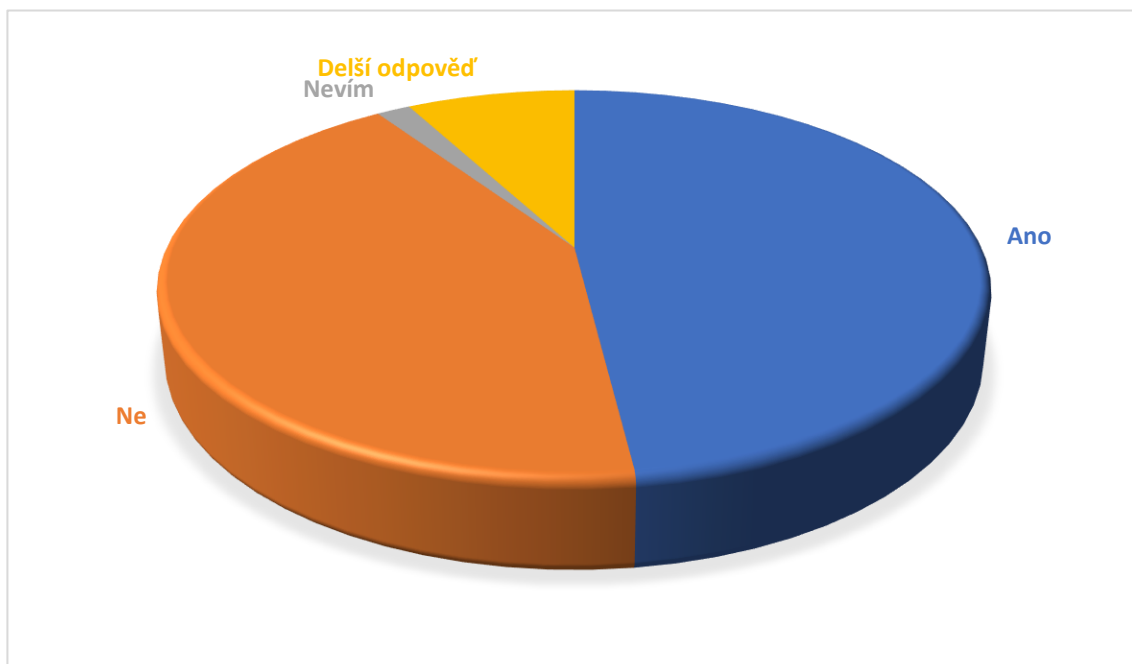
„Ano, ale ne veřejnost, která hledá informace v TV nebo na sítích“

„Obávám se, že v dnešní době není nikdo dostatečně informovaný o ničem, pokud se v té branži nepohybuje“

„Jsem spokojen s mírou informovanosti o těchto hrozbách“

Otázka č. 16 – Máte pocit, že máte dostatek informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky?

Graf 11 – Podíl dostatku informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky⁸¹

Tato otázka byla otevřená, ale respondenti zde zejména psali jednoslovné odpovědi. Tuto otázku lze vyhodnotit i pomocí grafu. Tento graf tedy znázorňuje podíl dostatku informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky.

61 respondentů (33 mužů a 28 žen) odpovědělo, že mají dostatek informací. Takto odpovědělo 14 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 28 z věkové kategorie 30 – 49 let a 19 respondentů z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 18 respondentů se základním a středním vzděláním a 43 vzdělanějších respondentů.

54 respondentů (23 mužů a 31 žen) odpovědělo, že dostatek informací nemají. Takto odpovědělo 42 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 9 z věkové kategorie 30 – 49 let a 3 respondenti z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 35 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 19 vzdělanějších respondentů.

2 respondenti (muž a žena) odpověděli, že neví, zda mají dostatek informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky. Oba respondenti jsou z věkové kategorie 15 – 29 let a mají střední vzdělání.

⁸¹ Vlastní šetření

10 respondentů (5 mužů a 5 žen) zvolilo delší odpověď. Takto odpovědělo 6 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a po dvou respondentech z věkové kategorie 30 – 49 a 50+. Z hlediska vzdělání delší odpověď zvolili 4 respondenti se středním vzděláním a 6 vzdělanějších respondentů. Takto respondenti odpovídali:

„Ne, ale proč bych měl být, když nám v teroristické útoky prakticky nehrozí“

„Myslím, že nějaké základy mám“

„Nepotřebuji“

„Nikdy jich nebude dostatek“

„Informace by měli být rozsáhlejší a více dostupné veřejnosti“

„Ne, moje ochrana je taková, že se spíš vyhýbám zemím, kde byly známé teroristické útoky, bohužel“

„Když budu mít pocit ohrožení, na internetu se určitě dočtu, ale jinak mi to nepřijde nijak zásadní aby se o tom mluvilo, vzhledem k tomu v jak bezpečné zemi žijeme“

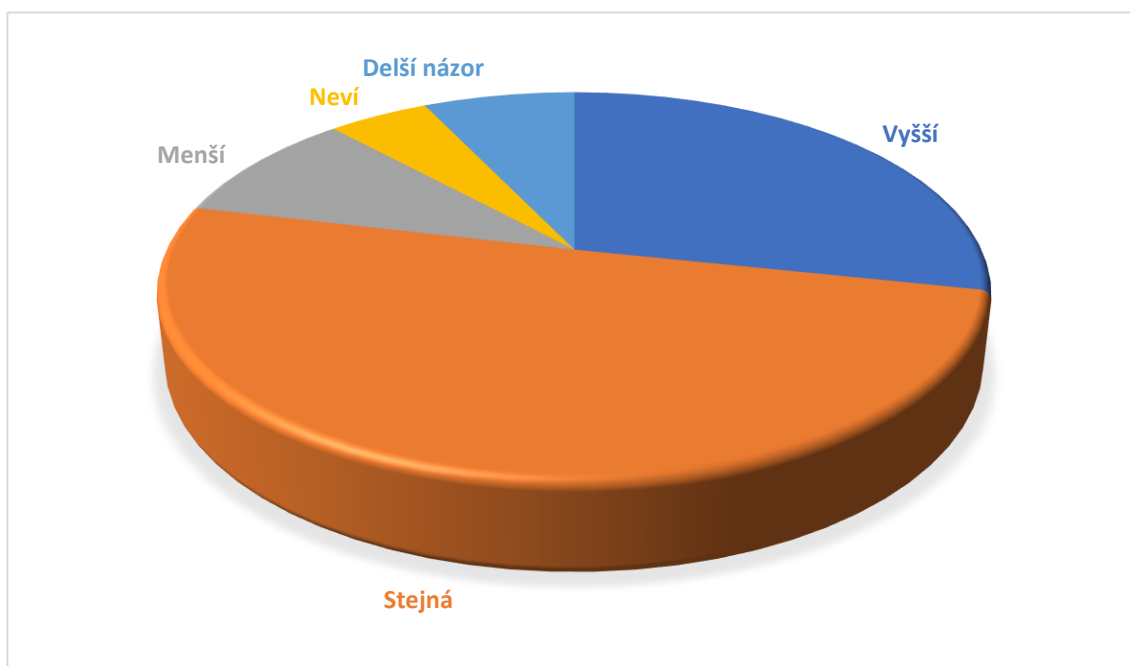
„Řekl bych, že nikdy není dostatek informací jak se chránit, jelikož se modus operandi také vyvíjí“

„Podle mě je informací v dnešní době dostatek a lze si to vyhledat za pomoci internetu“

„Podle mého se nějak extra chránit nedá“

Otázka č. 17 - Jakou míru informovanosti o terorismu si myslíte, že máte ve srovnání se svými vrstevníky?

Graf 11 – Míra informovanosti o terorismu ve srovnání se svými vrstevníky⁸²

Tato otázka byla otevřená, ale i zde respondenti psali zejména jednoslovné odpovědi. Tudíž i zde lze otázku vyhodnotit pomocí grafu. Tento graf tedy znázorňuje podíl míry informovanosti o terorismu, kterou si respondenti myslí, že mají ve srovnání se svými vrstevníky.

36 respondentů (18 mužů a 18 žen) si myslí že mají vyšší informovanost. Takto odpovědělo 15 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 19 z věkové kategorie 30 – 49 let a 4 respondenti z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 8 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 28 vzdělanějších respondentů.

64 respondentů (37 mužů a 27 žen) si myslí, že mají stejnou míru informovanosti se svými vrstevníky. Takto odpovědělo 27 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let, 17 z věkové kategorie 30 – 49 let a 20 respondentů z věkové kategorie 50+. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 34 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 30 vzdělanějších respondentů.

12 respondentů (1 muž a 11 žen) odpovědělo, že mají menší informovanost, než vrstevníci. Takto odpovědělo 10 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 2 z věkové

⁸² Vlastní šetření

kategorie 30 – 49 let. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 5 respondentů se základním nebo středním vzděláním a 7 vzdělanějších respondentů.

6 respondentů (5 muži a 1 žena) odpovědělo, že neví, jakou mají míru informovanosti ve srovnání se svými vrstevníky. Všichni jsou z věkové kategorie 15 – 29 let. Takto odpovědělo 5 respondentů se středním vzděláním a 1 vzdělanější respondent.

9 respondentů (1 muž a 8 žen) zvolilo delší odpověď. Takto odpovědělo 8 respondentů z věkové kategorie 15 – 29 let a 1 respondent z věkové kategorie 30 – 49 let. Z hlediska vzdělání takto odpovědělo 7 respondentů se středním vzděláním a 2 vzdělanější respondenti. Takto respondenti odpovídali:

„Myslím, že mé informace jsou mezi mými vrstevníky průměrné, minimálně v mé sociální bublině“

„Díky internetu tak si myslím, že je to na dobré úrovni“

„Jak jsem řekla, tyto informace většinou dobrovolně nevyhledávám, takže značně menší“

„Pokud bych měla brát vrstevníky ze školy tak podobnou, z jiných okruhu asi o dost větší“

„Myslím, že mám podobnou míru informovanosti, jako můj vrstevníci a je malá“

„Průměrnou. Pokud se o terorismu mluví, zajímám se. Sama ale tyto zprávy cíleně nevyhledávám.“

„Záleží na sociálním okruhu, protože "vrstevník" je široký pojem. Myslím, že mám větší povědomí než moji vrstevníci, kteří se o dění kolem sebe nezajímají (nečtou zprávy, nevěnují pozornost světovému dění...), ale vím, že moji vrstevníci, kteří se s tématem terorismu setkávají např. na VŠ, budou jistě lépe informováni než já.“

„Psala jsem na to bakalářskou práci, tudíž si myslím, že něco tuším mezi vrstevníky víc“

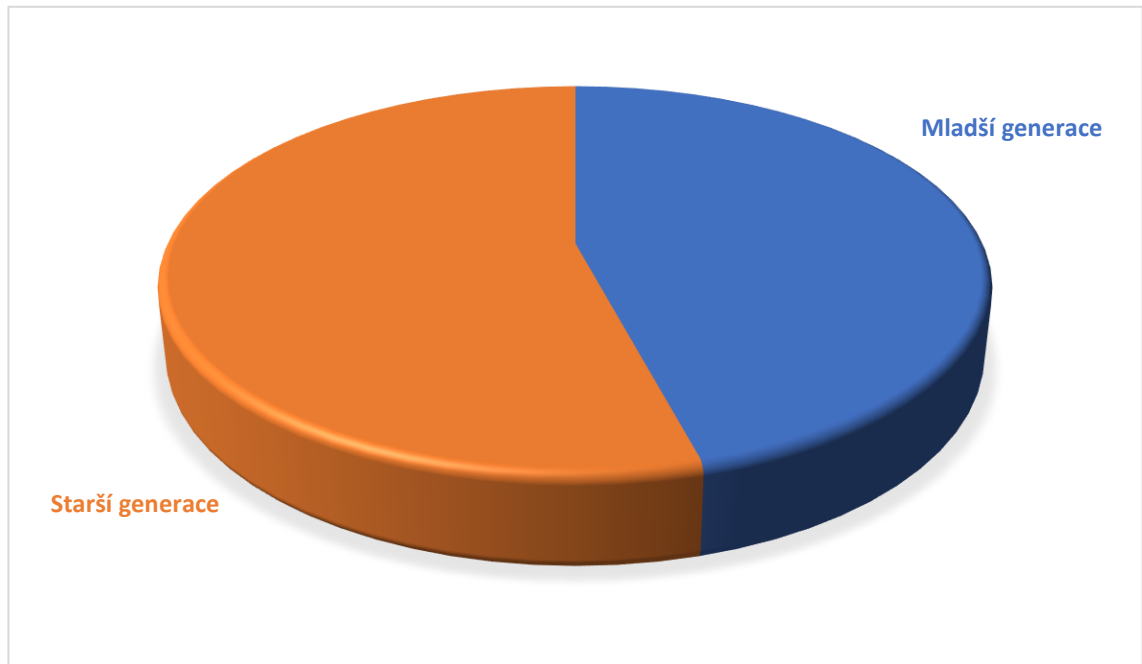
„Myslím si, že dostačující“

8.4 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1 – Mladší generace má větší povědomí a je více informovaná o terorismu než starší generace

Graf 12 – Podíl povědomí a informovanosti o terorismu u mladší a starší generace⁸³

Autorka pro potvrzení či vyvrácení hypotézy využila téměř všechny otázky z dotazníku. Nevyužila otázky č. 2 a 3. Otázka č. 4 zjistila, že alespoň nějakou představu o terorismu má 66 respondentů z mladší a 104 ze starší generace. Z otázky č. 5 je patrné, že si některé teroristické útoky pamatuje 54 respondentů z mladší a 59 ze starší generace. Výsledky otázky č. 6 znázorňují, že 57 respondentů z mladší a 60 ze starší generace zná alespoň 1 druh terorismu. Z otázky č. 7 je patrné, že 47 respondentů z mladší a 56 ze starší generace zná alespoň 1 teroristickou organizaci. Výsledky otázky č. 8 jsou takové, že 24 respondentů z mladší a 45 ze starší generace vyslovilo alespoň nějaký názor v souvislosti s obavami s terorismem. Z otázky č. 9 je zřejmé, že 51 respondentů z mladší a 58 ze starší generace navrhlo opatření, která by společnost měla přijmout, aby snížila riziko teroristických útoků. Výsledky otázky č. 10 jsou takové, že 57 respondentů z mladší a 61 ze starší generace vyslovilo alespoň nějaký názor na to, zda jsou teroristické útoky v dnešní době větším nebezpečím než v minulosti. Z otázky č. 11 je zřejmé, že 52 respondentů z mladší a 62 ze starší generace vyslovilo nějakou domněnku o tom, jak by měla být společnosti připravena na teroristické útoky. Výsledky otázky č. 12 jsou takové,

⁸³ Vlastní šetření

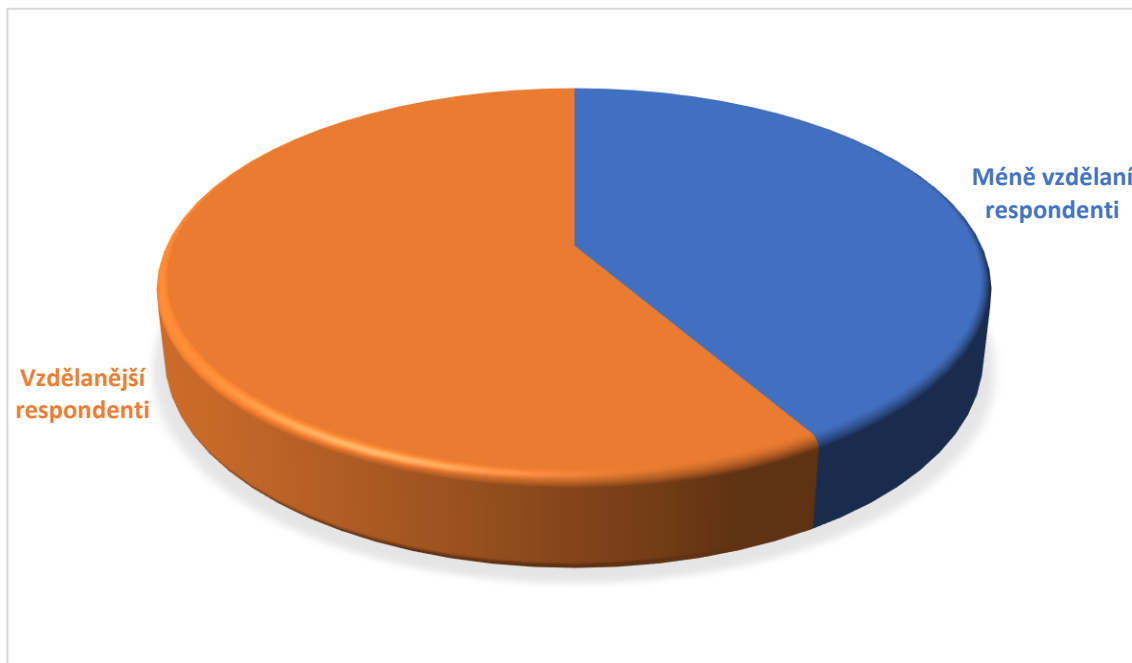
že 122 respondentů z mladší a 96 ze starší generace má zdroje informací o terorismu. Z otázky č. 13 je patrné, že 54 respondentů z mladší a 63 ze starší generace se setkává s informacemi o teroristických útocích. Z otázky č. 14 je zřejmé, že 59 respondentů z mladší a 58 ze starší generace věnuje alespoň nějakou míru pozornosti zprávám o terorismu. Otázka č. 15 pojednává o tom, že 32 respondentů z mladší a 52 ze starší generace má pocit, že je dobře informováno o současných teroristických hrozbách. Z otázky č. 16 je zřejmé, že 18 respondentů z mladší a 50 ze starší generace má dostatek informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky. Z poslední otázky je patrné, že 58 respondentů z mladší a 63 ze starší generace má názor na svoji míru informovanosti se svými vrstevníky.

Když tyto výsledky autorka sečte a převede na procenta, tak je zřejmé, že povědomí a informovanost o terorismu má 84 % respondentů z mladší generace a 99 % ze starší generace. V celkovém poměru to je 46 % pro mladší generaci a 54 % pro starší generaci. Tato hypotéza je tedy vyvrácena.

Autorky názor je takový, že mladší generace je často více obeznámena s moderními technologiemi a digitálními médii, což může vést k většímu přístupu k informacím o terorismu, které jsou dnes velmi široce dostupné na internetu. Navíc mladší generace může být více aktivní v sociálních sítích a mít také větší přístup k různým názorům a diskusím na téma terorismu. Na druhou stranu je třeba brát v úvahu, že mladší generace může být méně zkušená a mít menší kontext pro porozumění této problematice. Proto je důležité, aby vzdělávací programy a média věnovaly dostatečnou pozornost vzdělávání a informování mladší generace o terorismu. Také mladší generace může být zaměstnána jinými záležitostmi, jako jsou sociální sítě nebo móda, což by mohlo vést k tomu, že nevěnují terorismu tolik pozornosti.

Hypotéza č. 2 – Vzdělanější respondenti mají větší povědomí a informovanost o terorismu než respondenti s nižším vzděláním

Graf 13 - Podíl povědomí a informovanosti o terorismu u vzdělanějších a méně vzdělaných respondentů⁸⁴

Autorka pro potvrzení či vyvrácení hypotézy opět využila téměř všechny otázky z dotazníku. Nevyužila otázky č. 1 a 2. Otázka č. 4 zjistila, že alespoň nějakou představu o terorismu má 63 méně vzdělaných a 107 vzdělanějších respondentů. Z otázky č. 5 je patrné, že si některé teroristické útoky pamatuje 48 méně vzdělaných a 62 vzdělanějších respondentů. Výsledky otázky č. 6 znázorňují, že 53 méně vzdělaných a 63 vzdělanějších respondentů zná alespoň 1 druh terorismu. Z otázky č. 7 je patrné, že 45 méně vzdělaných a 58 vzdělanějších respondentů zná alespoň 1 teroristickou organizaci. Výsledky otázky č. 8 jsou takové, že 10 méně vzdělaných a 59 vzdělanějších respondentů vyslovilo alespoň nějaký názor v souvislosti s obavami s terorismem. Z otázky č. 9 je zřejmé, že 47 méně vzdělaných a 62 vzdělanějších respondentů navrhl opatření, která by společnost měla přijmout, aby snížila riziko teroristických útoků. Výsledky otázky č. 10 jsou takové, že 52 méně vzdělaných a 66 vzdělanějších respondentů vyslovilo alespoň nějaký názor na to, zda jsou teroristické útoky v dnešní době větším nebezpečím než v minulosti. Z otázky č. 11 je zřejmé, že 50 méně vzdělaných a 64 vzdělanějších respondentů vyslovilo nějakou domněnku o tom, jak by měla být společnost připravena na teroristické útoky. Výsledky otázky č. 12 jsou takové, že 102 méně vzdělaných a 116 vzdělanějších respondentů má

⁸⁴ Vlastní šetření

zdroje informací o terorismu. Z otázky č. 13 je patrné, že 52 méně vzdělaných a 65 vzdělanějších respondentů se setkává s informacemi o teroristických útocích. Z otázky č. 14 je zřejmé, že 51 méně vzdělaných a 66 vzdělanějších respondentů věnuje alespoň nějakou míru pozornosti zprávám o terorismu. Otázka č. 15 pojednává o tom, že 32 méně vzdělaných a 52 vzdělanějších respondentů má pocit, že jsou dobře informováni o současných teroristických hrozbách. Z otázky č. 16 je zřejmé, že 21 méně vzdělaných a 47 vzdělanějších respondentů má dostatek informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky. Z poslední otázky je patrné, že 54 méně vzdělaných a 67 vzdělanějších respondentů má názor na svoji míru informovanosti se svými vrstevníky.

Když tyto výsledky autorka sečte a převede na procenta, tak je zřejmé, že povědomí a informovanost o terorismu má 42 % méně vzdělaných respondentů a 58 vzdělanějších respondentů. Tato hypotéza je tedy potvrzena.

Autorky názor je takový, že vzdělání respondenti mohou být více zvyklí na hledání a zpracování informací a mohou mít větší schopnost analyzovat složité informace a souvislosti. Díky svému vzdělání mohou být také více otevření novým myšlenkám a teoriím a mohou být ochotnější hledat informace z různých zdrojů. Vzdělanější respondenti také často mají více přístupu k informacím a mohou mít širší obzor na různé téma, včetně terorismu. Mohou například být aktivnější při sledování zpráv a mohou navštěvovat vzdělávací instituce, kde jsou témata jako terorismus často součástí výuky. Navíc, respondenti s vyšším vzděláním mohou být také více angažovaní v občanském životě a politické aktivitě, což může vést k většímu zájmu o terorismus a související témata.

Závěr

Bakalářská práce Terorismus v Evropě po roce 2001 se zabývá problematikou informovanosti a přehledu respondentů o terorismu u vybraných skupin obyvatelstva. Téma této bakalářské práce bylo vybráno z důvodu vysoké míry aktuálnosti a také pro to, že problematika terorismu autorku vždy zajímala.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit stav vnímání a informovanosti o terorismu u vybraných skupin obyvatelstva. Autorka rozdělila obyvatelstvo na mladší a starší generaci, a vzdělanější a méně vzdělané obyvatelstvo. Vedlejším cílem bylo zpracovat charakteristiku terorismu. Na základě těchto cílů si autorka stanovila 2 hypotézy, které jsou: mladší generace má větší povědomí a je více informovaná o terorismu než starší generace a vzdělanější respondenti mají větší povědomí a informovanost o terorismu než respondenti s nižším vzděláním.

K hypotéze č. 1 – mladší generace má větší povědomí a je více informovaná o terorismu než starší generace, byly potřeba téměř všechny otázky. Tedy otázky č. 1 a č. 4 až 17. Na základně těchto otázek byla hypotéza č. 1 vyvrácena. Z celkového počtu 64 respondentů z mladší generace bylo možné vyhodnotit 84 %. Z těchto respondentů má 80 % povědomí o terorismu. Informovanost o terorismu má 89 % respondentů z mladší generace. Z celkového počtu 63 respondentů ze starší generace bylo možné vyhodnotit 99 %. Povědomí i informovanost u starší generace dosahuje 99 %. Ve výsledném poměru to je 46 % pro mladší generaci a 54 % pro starší generaci.

K hypotéze č. 2 – Vzdělanější respondenti mají větší povědomí a informovanost o terorismu než respondenti s nižším vzděláním, byl taktéž potřeba téměř všechny otázky. Tedy otázky č. 3 až 17. Na základně těchto otázek byla hypotéza č. 2 potvrzena. Z celkového počtu 59 respondentů s nižším vzděláním bylo možné vyhodnotit 82 %. Z těchto respondentů má povědomí o terorismu 78 %. Informovanost u respondentů s nižším vzděláním je 88 %. Z celkového počtu 68 respondentů bylo možné vyhodnotit 100 %. Povědomí i informovanost u vzdělanějších respondentů dosahuje 99 %. Ve výsledném poměru to je 42 % pro méně vzdělané respondenty a 58 % pro vzdělanější respondenty.

Z výsledků šetření vyplývá, že věk a vzdělání mají vliv na povědomí a informovanost o terorismu. Tyto výsledky mohou být užitečné pro pedagogickou praxi, neboť ukazují, že je důležité vést diskuse a vzdělávat studenty na téma terorismus, aby se

zvýšila jejich informovanost a povědomí. Vzhledem k tomu, že vzdělání hraje klíčovou roli v této souvislosti, mohou být pedagogové a vzdělávací instituce zodpovědné za rozvoj povědomí a informovanosti o terorismu mezi studenty. Je důležité si uvědomit, že vzdělávání o terorismu by mělo být vedené takovým způsobem, aby studenti nebyli pouze informováni o tématu, ale aby také rozuměli kořenům terorismu, jeho důsledkům a různým přístupům k jeho řešení. To může pomoci předcházet extremistickým postojům a pomoci studentům rozvíjet kritické myšlení a schopnost reflektovat na své názory a postoje. Dále by mohlo být zajímavé provést další šetření, které by se zaměřilo na další faktory ovlivňující povědomí a informovanost o terorismu, jako je například místo bydliště, etnická příslušnost nebo náboženské vyznání. Tím by mohla být poskytnuta další užitečná data pro lepší pochopení této problematiky a vytvoření relevantních vzdělávacích strategií.

Bakalářská práce je pro autora přínosná jak z hlediska teoretické, tak i praktické části. Značně obohatila autorovy znalosti. Tato práce může zároveň sloužit jako studijní materiál.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). 335 s., ISBN 9788073805135
2. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*. Praha: Police History, 1999. 141 s., ISBN 8090267017
3. BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus II*. Praha: Police History, 1999. 197 s., ISBN 8090267041
4. BRZYBOHATÝ, Marian. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1995. 102 s., ISBN 80-85981-13-0
5. BURIÁNEK, Jiří a Eva RICHTER, ed. *Život v průsečíku rizik*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. 204 s., ISBN 9788024646442
6. CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia). 322 s., ISBN 978-80-200-1724-6
7. FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. 256 s., ISBN 9788024450407
8. IVANČÍK, Radoslav, Rastislav KAZANSKÝ a Pavel NEČAS. *Teoretické východiská skúmania terorizmu ako bezpečnostnej hrozby pre zlyhávajúce štáty: vedecká monografia*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 112 s., ISBN 9788075560803
9. IVANČÍK, Radoslav a Pavel NEČAS. *Terorismus: globálna bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. Monografie (Key Publishing). 163 s., ISBN 9788074183195
10. MAKARIUSOVÁ, Radana. *Globální terorismus a radikální hnutí*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. 215 s., ISBN 9788073807771
11. MAKARIUSOVÁ, Radana. *Terorismus, globální terorismus a éra al-Káidy*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2013. 185 s., ISBN 9788086855950
12. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 476 s., ISBN 80-903333-8-9
13. NEKOLA, David. *Islám a terorismus*. V Pstruží: Lukáš Lhořan, 2017. 269 s., ISBN 9788090603080
14. PRYMULA, Roman. *Biologický a chemický terorismus: informace pro každého*. Praha: Grada, 2002. 150 s., ISBN 80-247-0288-6
15. SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránek stávají vlci*. V Brně: Mendelova univerzita, 2020. 173 s., ISBN 9788075097231

16. SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Sociologické aktuality. 345 s., ISBN 978-80-7419-038-4
17. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. 536 s., ISBN 80-7237-340-4
18. *Terorismus a my: základy sebeobrany*. Praha: Computer Press, 2001. 216 s., ISBN 80-7226-584-9
19. TICHÝ, Lukáš. *Terorismus a energetika na Blízkém východě a v severní Africe, dopady pro EU a ČR*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2017. 303 s., ISBN 9788087558294
20. VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Praha: Grada, 2019. 198 s., ISBN 9788027120314

Elektronické zdroje

1. CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY. Madridské atentáty a evropská bezpečnost [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/madridske-atentaty-evropska-bezpecnost>
2. CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY. Špinavá bomba, perspektivní zbraň terorismu [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/spinava-bomba-perspektivni-zbran-teroristu>
3. ČT 24. Deset let poté: Pro Londýn je hrozba teroru stále aktuální [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1561264-deset-let-pote-pro-londyn-je-hrozba-teroru-stale-aktualni>
4. ČT 24. Před 15 lety udeřili v Madridu teroristé [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2756501-pred-15-lety-uderili-v-madridu-teroriste-strujci-nejhorsiho-utoku-ve-spanelsku-dostali>
5. ČT 24. Pět let od teroristických útoků v Paříži jsou islamisté stále hrozbou, naposledy zabíjeli ve Vídni [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3224836-pet-let-od-teroristickych-utoku-v-parizi-jsou-islamiste-stale-hrozbou-naposledy>
6. [Ecoterrorism: Environmental and Animal-Rights Militants in the United States \[online\]](http://www.rexano.org/Documents/DHS-Eco-Terrorism-in-US-2008.pdf). [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <http://www.rexano.org/Documents/DHS-Eco-Terrorism-in-US-2008.pdf>

7. G.CZ. Pravicový extremismus v Německu. [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://g.cz/pravicovy-extremismus-v-nemecku-neonaciste-se-stehuji-do-vesnic-kde-buduji-komunitu-hrozi-to-i-u-nas/>
8. IDNES.CZ. Sebevražedný útok na letišti v Bruselu má 10 obětí, dalších 20 zemřelo v metru [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/vybuch-na-letisti-brusel.A160322_082851_zahranicni_neh
9. MVCR: Centrum proti hybridním hrozbám: TE-SAT 2020 [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/te-sat-2020.aspx>
10. MVCR: MVCR, 2009. Typologie terorismu [online]. [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Ostatní zdroje

1. Bc. Jan Barfus, DiS. (přednáška na VOŠ Plzeň. březen 2022)

Seznam grafů

Graf 1 – Věk respondentů

Graf 2 – Pohlaví respondentů

Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Graf 4 – Znalost teroristických útoků, které se staly v Evropě

Graf 5 – Znalost druhů terorismu

Graf 6 – Znalost teroristických organizací

Graf 7 – Zdroj informací o terorismu

Graf 8 – Četnost setkávání se s informacemi o teroristických útocích

Graf 9 – Míra pozornosti věnovaná zprávám o terorismu

Graf 10 – Podíl dobré informovanosti o současných teroristických hrozbách

Graf 11 – Podíl dostatku informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky

Graf 12 – Podíl povědomí a informovanosti o terorismu u mladší a starší generace

Graf 13 - Podíl povědomí a informovanosti o terorismu u vzdělanějších a méně vzdělaných respondentů

Seznam příloh

Příloha I- Dotazník

Příloha II- Mapový podklad k teroristickému útoku v Madridu (2004)

Příloha III- Mapový podklad k teroristickému útoku v Londýně (2005)

Příloha IV- Mapový podklad k teroristickému útoku v Norsku (2011)

Příloha V- Mapový podklad k teroristickému útoku v Paříži (2015)

Příloha VI- Mapový podklad k teroristickému útoku v Bruselu (2016)

Přílohy

Příloha I – Dotazník⁸⁵

Terorismus v Evropě po roce 2001

1 Jaký je Váš věk

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 15-29   30-49   50+

2 Jaké je Vaše pohlaví?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Muž   Žena

3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Základní   Střední   Vyšší odborné   Bakalářské   Magisterské   Doktorské

4 Jaká je Vaše představa o tom, co je terorismus?

5 Jaké teroristické útoky, které se staly v Evropě, si pamatujete nejvíce?

6 Jaký druh terorismu znáte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ultralevicový nebo ultrapravicový   Náboženský   Anarchistický   Zním všechny   Žádný neznám

7 Jakou teroristickou organizace znáte?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- IRA (Irská republikánská armáda)   ETA (Euskadi Ta Askatasuna- Baskicko a svoboda)   Rudé brigády   Frakce Rudé armády   Zním všechny
- Žádnou neznám

---

⁸⁵ Vlastní zpracování

8 Jaké jsou vaše obavy v souvislosti s terorismem?

9 Jaké opatření by podle Vás měla společnost přijmout, aby snížila riziko teroristických útoků?

10 Jaký je Váš názor na to, zda jsou teroristické útoky v dnešní době větším nebezpečím než v minulosti?

11 Jak se domníváte, že by měla být společnost připravena na teroristické útoky (např. zavedení speciálních bezpečnostních opatření, posílení bezpečnostních sil)?

12 Jaké jsou vaše zdroje informací o terorismu?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Televize   Rádio   Sociální sítě   Škola
 Jiné...

13 Jak často se setkáváte s informacemi o teroristických útocích?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Často   Méně často   Neseťkávám se

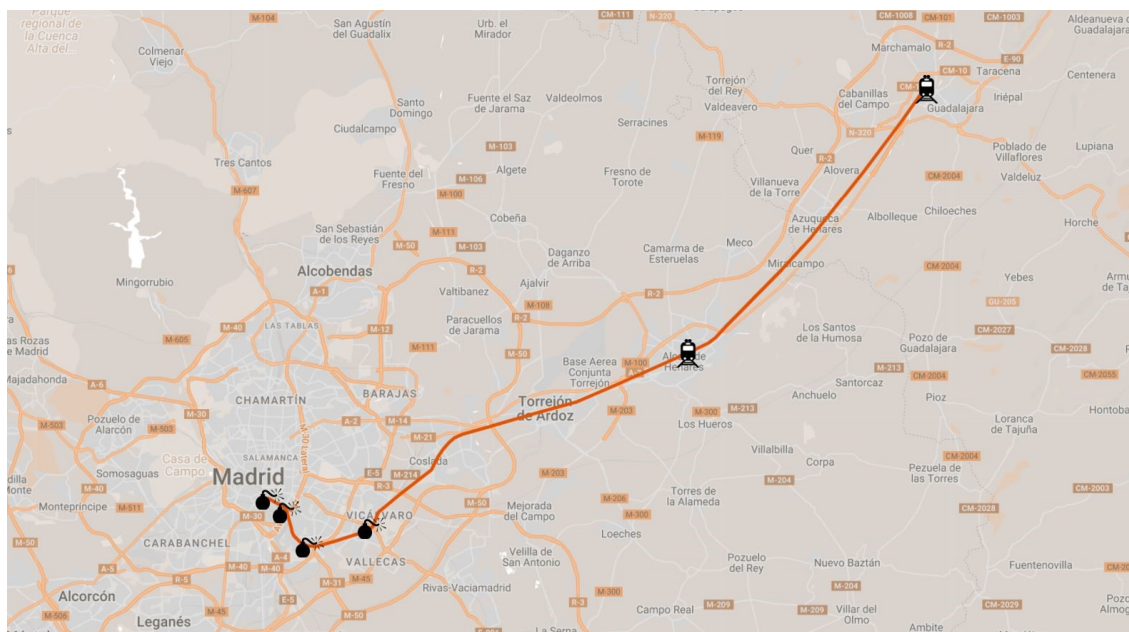
14 Jakou míru pozornosti věnujete zprávám o terorismu?

15 Máte pocit, že jste dobře informovaní o současných teroristických hrozbách?

16 Máte pocit, že máte dostatek informací o tom, jak se chránit před teroristickými útoky?

17 Jakou míru informovanosti o terorismu si myslíte, že máte ve srovnání se svými vrstevníky?

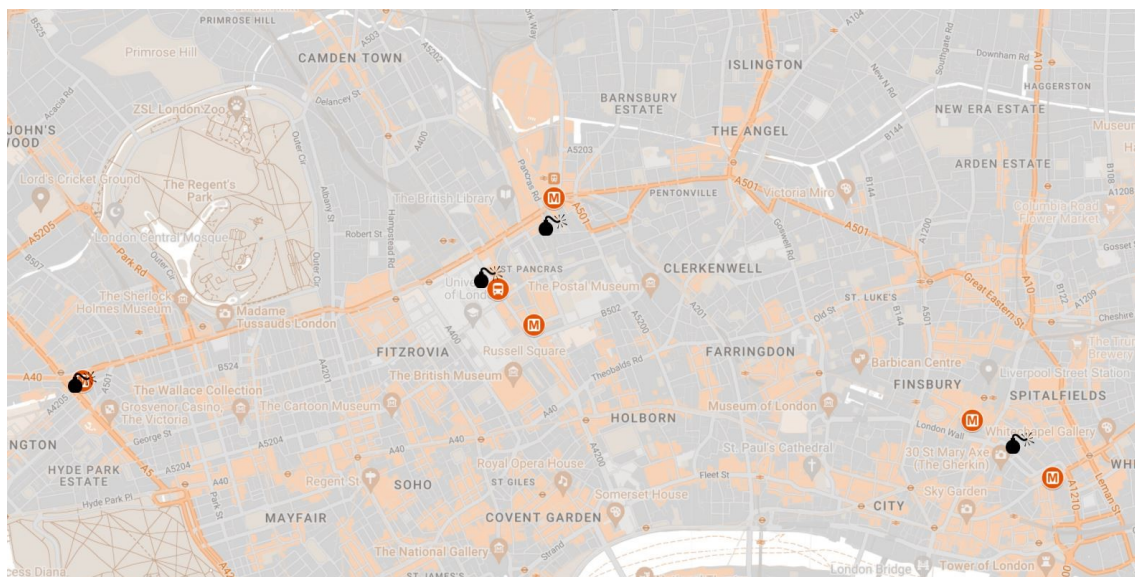
Příloha II- Mapový podklad k teroristickému útoku v Madridu (2004)⁸⁶

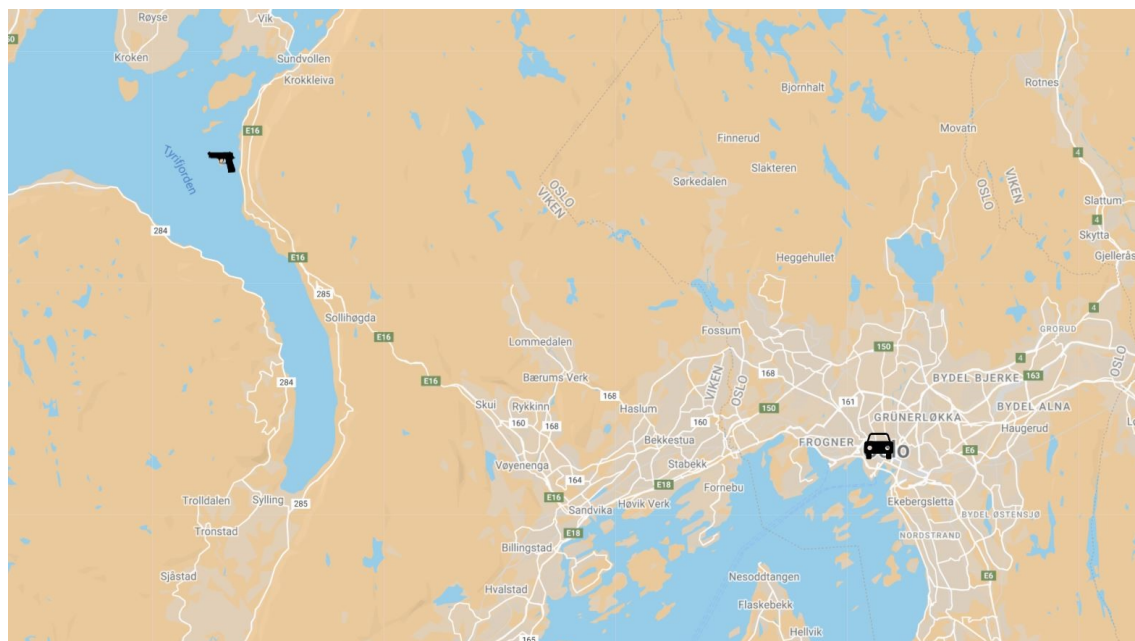
⁸⁶ Vlastní zpracování – dostupné na:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=17YMCmGzhWj7upTdjfRwNwQH44fpeclJw&ll=40.496556762920434%2C-3.470597570898435&z=11>

Příloha III- Mapový podklad k teroristickému útoku v Londýně (2005)⁸⁷

Příloha IV- Mapový podklad k teroristickému útoku v Norsku (2011)⁸⁸

⁸⁷ Vlastní zpracování – dostupné na:

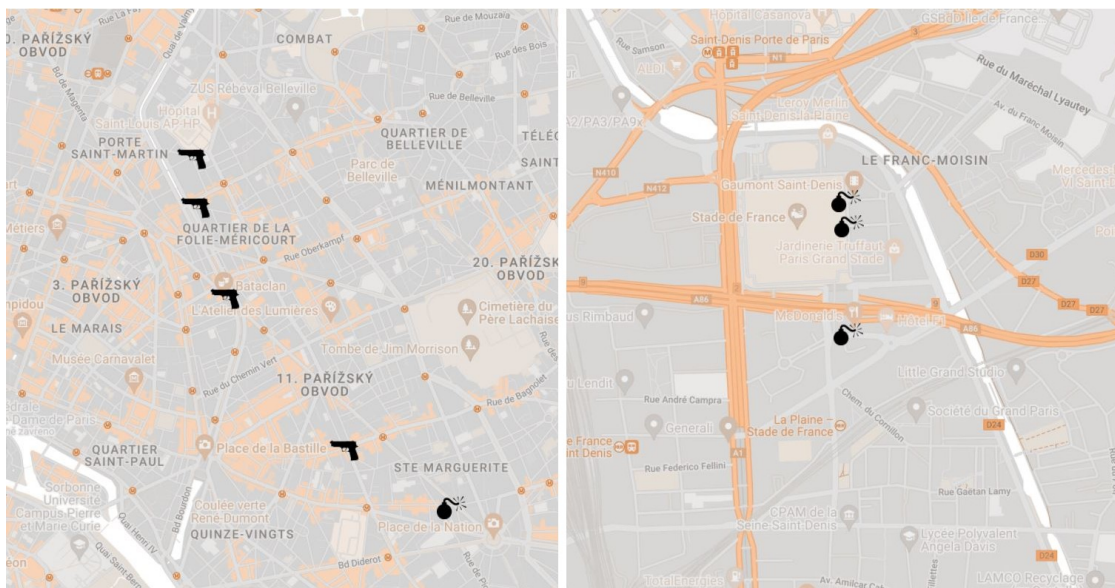
<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1cIvCegc8JUB787bqoyBsRP40awCI5hP&ll=51.51480028780068%2C-0.12102055408487744&z=13>

⁸⁸ Vlastní zpracování – dostupné na:

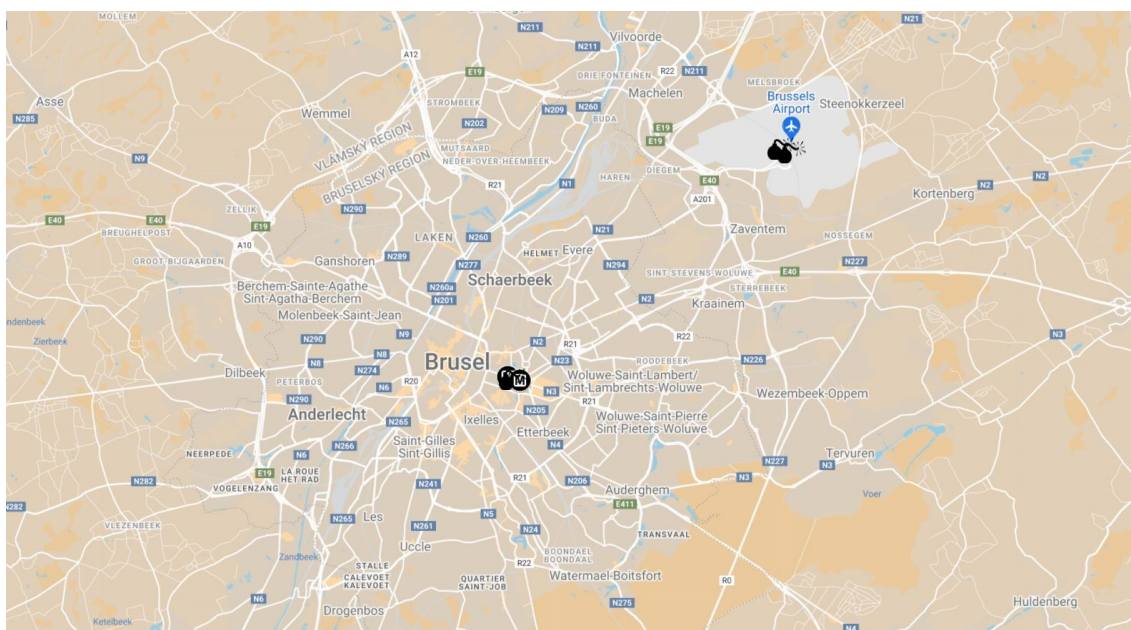
<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1f8ZrMAqv6UWs6A7x-P0BgA1ShrWjB9WH&ll=59.969341785246925%2C10.456545365039043&z=11>

Příloha V- Mapový podklad k teroristickému útoku v Paříži (2015)⁸⁹

Příloha VI- Mapový podklad k teroristickému útoku v Bruselu (2016)⁹⁰

⁸⁹ Vlastní zpracování – dostupné na:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1MUqH6Olh9wcHOK4QL7wRjscAt-pmAQ9I&ll=48.88783620833967%2C2.37725065000002&z=13>

⁹⁰ Vlastní zpracování – dostupné na:

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=16SQI5wVLMNcl-c6nOx0w8cHnpvxyCION&ll=50.85339356308787%2C4.392703701462617&z=12>